

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
123. (1443.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2192 ▲
1 amerikai dollár	2,9718 ▲
100 magyar forint	1,5660 ▼

Aktuális

3

„Gesztusjelölt” Vásárhelyen

A jövődó tárgyalások kiindulópontját is képezheti Borbély László szerint, hogy az EMNT és az MPP RMDSZ-es tisztségviselőt javasol közös marosvásárhelyi polgármester-jelöltnek. A politikai alelnök lapunknak elmondta, évek óta jól ismeri Vass Leventét, jó menedzsernek tartja, nincs ellene nincs semmiféle kifogása.

Gazdaság

6

Jüanra váltják Európát?

Több romániai infrastrukturális fejlesztést, így a toporgó autópálya-építéseket is ki-mozdíthatnák a holtpontról kínai befektetők, ehhez azonban állami garanciávalalást kérne Peking – jelentette ki Marosvásárhelyen Kína romániai nagykövete.

Kultúra

8

Házsongárdi sírfelmérés

A Kulturális és Örökségvédelmi Minisztérium Kolozs megyei igazgatósága és az általa felkért szakértők tegnap délelőtt megkezdtek a kolozsvári Házsongárdi temető műemlék sírjainak felmérését. Szakemberek szerint a dokumentáció leghamarabb november végére készülhet el.

Vezércikk

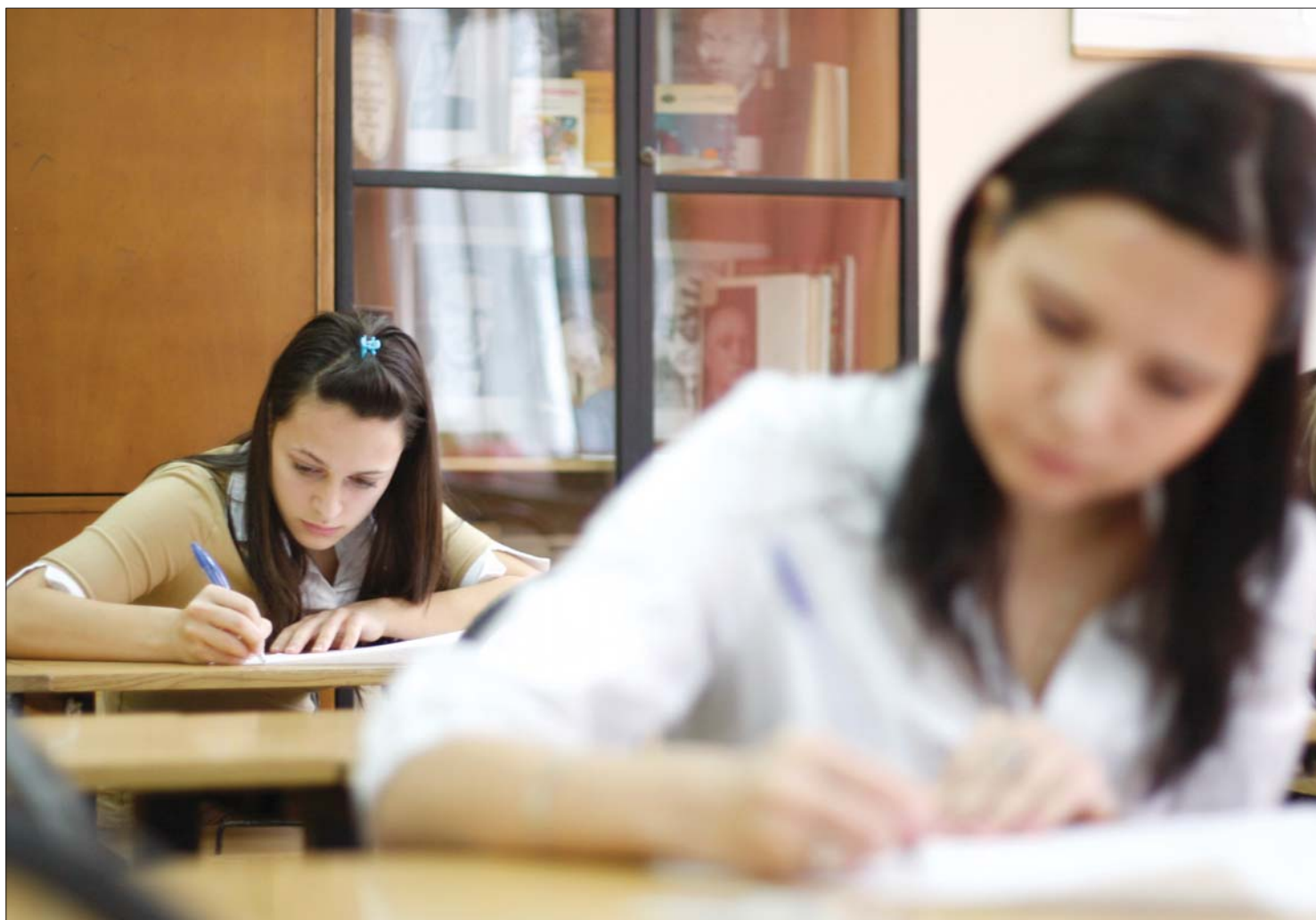
3

Hurrá, vakáció!

A parlamenti ülészek végére megrendült valamennyi tábor: Traian Băsescu legelkötelezettebb hívei is csalódtak az államfőben, az ellenzék vezéregyéniségei bizakodás helyett inkább riadalomra adtak okot, az RMDSZ-szavazók pedig meggyőződhetek arról, hogy választottjuk szava is csak annyit ér, mint a román politikusáiké. ▶

Cseke Péter Tamás litikustársaiké. ▶

Elpuszkázott lehetőségek

*Csak jövő ősszel vizsgázhatnak a tegnap csaláson tetten ért érettségiző diákok***A tegnapi román érettségén Mircea Eliade és Nichita Stănescu szövegei alapján bizonyíthaták a diákok irodalmi ismereteiket**

Fotó: Mediafax

Megtették hatásukat a szigorú biztonsági intézkedések: összesen 233 diákot zártak ki a vizsgáról csalási kísérlet miatt tegnap a román nyelv és irodalom írásbeli érettségén, a szám a tavalyi adat kétszerese. Az erdélyi megyékben csupán egy-két esetre derült fény, ám Mehedinți megyében például kétosztálynyi puszkázót kaptak rajta a vizsgát felügyelő tanárok. A csalni próbáló diákok legközelebb 2012 őszén pótvizsgázhatnak. A tételekkel elégedettek voltak a maturandusok, ám a vizsgakörülményekkel kapcsolatban sok volt a panasz. **7. oldal ▶**

Megyésítéstől decentralizációig

▶ Románia megyéinek újrarajzolása helyett a valós decentralizációra törekednek a kormányzó pártok – döntött koalíció tanács tegnapi ülésén. Arról is egyezés született, hogy a kisebbségi törvény elfogadását őszire halasztják, miután nyilvánvalóvá vált, hogy a jogszabályt az RMDSZ által kért formájában nem sikerül az ülészek végéig elfogadni. A koalíció rábólintott arra is, hogy a jövőben hozzanak létre új minisztériumot az uniós pénzek menedzselésére. Az még nem dőlt el, hogy melyik párt jelöltje vezetné az új tárcát. Román sajtóértesülések szerint a tisztség várományosa Leonard Orban volt EU-biztos. **3. oldal ▶**

Félházas alkotmányismertető

▶ Az ellenzéki honatyák távollmaradása miatt alig félházas plénum előtt ismertette tegnap Traian Băsescu az alkotmánymódosítási elképzeléseit. Az államfő szerint növelné a parlament hitelét a honatyák mentelmi jogának korlátozása. **3. oldal ▶**

Az államfő beszédére csupán a honatyák fele volt kíváncsi Fotó: Tofán Levente

Pénze után fut Görögország

▶ Az athéni parlament maratoni tanácskozásba kezdett tegnap a kormány meglehetősen vitatott megszorító csomagjáról. Megfigyelők szerint a képviselők több napon át fognak a témával foglalkozni. Egyetértésük azonban elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy az ország megkaphassa a pénzügyi segítséget. Görögországnak 78 milliárd eurót kell a következő négy évben kiadásaiból lefáragtania. Habár görög hatásra az elmúlt héten hirtelen zuhanásnak indult a lej árfolyama, újabban ismét optimistán beszélnek a világ vezető pénzügyi csoportjai a román pénznemről, mint befektetésre ajánlatos eszközről. **2. és 6. oldal ▶**

Röviden

Ponta váltja Vangheliét

Leváltották tegnap a Szociáldemokrata Párt (PSD) fővárosi szervezetének éléről Marian Vangheliét. Helyét ideiglenesen Victor Ponta országos pártelnök veszi át. Az ellenzéki párt országos vezetőségi ülésén azt rótták fel Vangheliének, hogy túlságosan közeli kapcsolatot ápolt a Demokrata Liberális Párt fővárosi szervezetével.

Oda másfél millió támogató

Folyamatosan csökken a Fidesz támogatóinak száma, a megmaradtak viszont igen aktív szavazók, így másnak továbbra sincs esélye győzni. A Fidesz ugyan folyamatosan és nagy számban veszíti el szavazóit, de az ellenzéki pártokkal rokonszenvezők egyelőre nem hisznek abban, hogy pártjuk megnyerheti a választásokat, ezért az időközi voksolásokon nem aktívak, nem mennek el, nem buzdítják egymást szavazásra. Az alacsony részvétel pedig a magas aktivitási szinttel bíró Fidesz- és Jobbik-bázisnak kedvez – ezzel magyarázható, hogy az időközi választásokat még mindig toronymagasan nyeri a Fidesz, miközben az országos reprezentatív felmérések már régóta a kormánypárt jelentős népszerűségvesztését jelzik. Az Ipsos legutóbbi felmérése szerint a tavalyi választásokhoz képest a Fidesz idén júniusra már másfél millió támogatót veszített.

Elfogatósi parancs Kadhafi ellen

Elfogatóparancsot adott ki Moammer el-Kadhafi líbiai vezető ellen a hágai Nemzetközi Büntetőbíróság – jelentették be tegnap a bíróság székhelyén. Ugyancsak elfogatóparancsot adtak ki Kadhafi Szaif nevű fia és a líbiai titkosszolgálat vezetője, Abdullah az-Szenuszi ellen. Mindhármukat emberi-

esség elleni büntetéseket vádolják. Ügyüket az ENSZ Biztonsági Tanácsa utalta a hágai bíróság elé. Hágában állomásozó diplomaták ugyanakkor azt mondták, az elfogatóparancs kiadása megnehezítheti a tárgyalások megoldását Líbiában.

Vádoltak padján a vörös khmerek

Megkezdődött az egykori kambodzsai vörös khmer rezsim népiirtással vádolt négy vezetőjének a pere tegnap Phnompenben. Az 1975 és 1979 között hatalmon volt totális diktatúra főideológusa, Nuon Chea, Khieu Samphan volt államfő (képünkön), Ieng Sary egykori külügyminiszter és felesége, Ieng Thirith volt szociális miniszter ellen tavaly szeptemberben emeltek vádat háborús és emberesség elleni bűnökért, valamint népiirtásért.

Visszaszivattyúznak Fukusimában

A márciusi szökőárban megrongálódott japán Fukusima-1 atomerőmű üzemeltetője, a Tokyo Electric Power (TEPCO) tegnap megkezdte a szennyeződéstől megtisztított víz visszaszivattyúzását a reaktorok hűtőrendszerébe.

Muszlimok robbantottak Nigériában

Legkevesebb 25 ember vesztette életét és 12 sebesült meg vasárnap Nigériában egy robbantásos támadásban. A helyi hatóságok szerint az északkeleti Maiduguriban három robbanószerkezetet dobtak egy közkedvelt szórakozóhely épületére. A rendőrség arra gyanakszik, hogy a támadók a Boko Haram nevű szélsőséges muszlim szekta tagjai voltak.

Pénze után fut Athén

ÚMSZ-összeállítás

► Az athéni parlament maratoni tanácskozásba kezdett tegnap a kormány meglehetősen vitatott megszorító csomagjáról. Megfigyelők szerint a képviselők több napon át fognak a témával foglalkozni. Egyetértésük azonban elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy az ország megkaphassa a pénzügyi segítséget. Választás gyakorlatilag nem is lehetséges, mivel a feltételeket gyakorlatilag a hitelt nyújtók diktálják. Görögországnak összesen 78 milliárd euró kell a következő négy évben kiadásaiból lefaragnia. Egy olyan népességnél, amely alig valamivel többet jelent, mint 11 millió, matematikailag minden egyes állampolgárra 7 ezer eurós megvonást jelent, amit természetesen minden egyes görög a saját pénztárcája vastagságán mérhet le – írja a nemzetközi sajtó.

A görög adósságválság azonban, az ország csekély gazdasági súlya miatt nem sodorja veszélybe a teljes eurózónát Pascal Lamy, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) vezérigazgatója szerint. Görögország alig öt százalékát adja az európai gazdaságnak. „Nem hiszem, hogy a válság átterjedhetne a teljes európai gazdaságra” – válaszolta a France Info francia hírrádióknak tegnap adott interjújában arra a kérdésre, hogy milyen kockázatokkal járhat a görög válság az európai monetáris unióra. Lamy úgy véli: Európa most fizeti meg az egyes uniós országokkal szemben évtizedeken át tanúsított pénzügyi la-

Jeórijosz Papandreu kormányfő szónokol az athéni parlamentben. Hosszú menet várható a megszorításokról

zaságot, amelynek részeként Athénnal sem volt elég szigorú az eurózónához való csatlakozáskor.

Václav Klaus cseh köztársasági elnök szerint semmilyen újabb kölcsön nem az a segítség, amire az eladósodott Görögországnak leginkább szüksége van. Miután tegnap hivatalos szlovákiai látogatásának első napján vendéglátójával, Ivan Gasparovic szlovák államfővel tárgyalt, Klaus Pörszönyban újságíróknak úgy fogalmazott: mindenki előtt világos, hogy a kölcsönt a görögök nem tudják visszafizetni. „Kendőzés nélkül ki kell mondani, hogy nem segítségről, hanem

kölcsönről van szó, amit vissza kell fizetni. Ez nem segít Görögországnak. Az ajándékok csak ideiglenesen segíthetnének” – vélekedett a cseh államfő. Azt is kifejtette: nem utasítja el Görögország megsegítését, de más formát kell találni rá. Szerinte Görögország mai problémáit az egész euróövezet is felelősséget visel, alapvetően azzal, hogy felvette soraiba a görögöket. Václav Klaus évek óta erős bírálója az euróövezetnek, valamint az eurónak is.

Ivan Gasparovic ugyanakkor azt mondta, hogy támogatja az új kölcsönt Görögországnak. Ha-

sonlóan Iveta Radicová kormányhoz, a segítségnyújtást bizonyos feltételekhez – például a magánszektor bevonásához – köti, amelyeket Athénak teljesítenie kellene. A szlovák kormánykoalíció azonban nem egységes ebben az ügyben. A Szabadság és Szolidaritás (SaS) párt erősen kifogásolja a Görögországnak nyújtandó újabb kölcsönt. Szlovákia tavaly az euróövezet egyetlen tagországaként elutasította, hogy bilaterális alapon kölcsönt nyújtson Athénak. Szlovákia egyébként tagja a kölcsönt nyújtó közös pénzügyi zónának, Csehország viszont nem. ◀

Újabb segélykonvoj indult útnak

Hírösszefoglaló

► Az izraeli kormány arra utasította tegnap a haditengerészetet, hogy ne engedje kikötni a Gázai övezetben az oda segélyt szállító nemzetközi hajórajt, de lehetőleg kerülje el az összeütközést a fedélzeten lévő palesztinbarát aktivistákkal. „Izrael Állam eltökélt abban, hogy megakadályozza a flottilla kikötését a Gázai övezetben” – közölte ezt megelőzően Benjamin Netanjahu izraeli kormányfő hivatala.

Az izraeli hatóságok arra adnak engedélyt a nagyjából egy tucat hajónak, hogy rakományukat az izraeli Asdod vagy az egyiptomi el-Aris kikötőjében partra tegyék, és ha bebizonyosodik, hogy nem szállítanak fegyvert vagy lő-

szert az iszlamista Hamász által ellenőrzött területre, a szállítmány hiánytalanul eljuthat a Gázai övezetbe – közölte az izraeli katonai rádió.

Csak az izraeli börtönökben fogva tartott ezer palesztin szabadon bocsátása ellenében hajlandó elengedni a Hamász fegyveres szárnya Gilád Salit öt éve elrabolt izraeli katonát – közölte a szervezet. Az Ezzedin el-Kasszám Brigádok ezzel a közleménnyel reagáltak izraeli, palesztin és nemzetközi emberi jogi szervezetek előző napi felhívására, fenntartva a bizonytalanságot a jelenleg 24 éves, francia-izraeli állampolgárságú katona sorsa felől. Jeruzsálemben és a Gázai övezet határán fekvő Kerem Salom településen, amelynek kö-

zelében ejtették fogságba 2006-ban Salitot, a túsdráma lezárását követelték tüntetők. A palesztin területen hatalmon lévő Hamász a nap folyamán keltezés nélküli videofelvételt adott át újságíróknak, amelyen Salit, valamint egy húsz éve eltűnt izraeli pilóta látható.

Az izraeli miniszterelnök azt is bejelentette, hogy elfogadja a német közvetítést kormánya és a Hamász közötti fogolycseréről. Netanjahu szavai szerint elfogadták a javaslatot, noha „ez nem könnyű az izraeli állam számára”. A kormányfő egyéb részletekbe nem bocsátkozott. Egyelőre nem tudni, hogy a német közvetítés tartalmaz-e új javaslatot. Berlin évek óta igyekszik közvetíteni a Hamász és Izrael között. ◀

Izland lehet a következő

ÚMSZ

► Izland tegnap miniszteri szintű nyitóüléssel megkezdte Brüsszelben az érdemi EU-csatlakozási tárgyalásokat, miután tavaly nyáron már áttekintették azokat a közös vívmányokat, amelyeket a szigetországnak át kell vennie, be kell építenie saját jogrendszerébe és gyakorlatába ahhoz, hogy taggá válhasson. A soros uniós elnökség nevében Martonyi János, a magyar diplomácia vezetője, valamint Össur Skarphédinsson izlandi külügyminiszter egyaránt történelmi jelentőségű pillanatnak nevezte a tárgyalások megkezdését. Az izlandi külügyek irányítója azzal számol, hogy az összesen 35 tárgyalási témafejezetnek mintegy a felét még az idén, a másik felét pedig jövőre nyithatják meg. Ebben az évben tervezik az egyeztetések megkezdését a legnehezebbnek ígérkező halászati témában. A tegnapi megbeszélés biztatón indult: négy tárgyalási fejezetet nyitottak meg, és ebből kettőt rögtön le is zártak azzal, hogy a tagjelölt ország felkészültsége miatt ezekben a témákban már nincs is szükség további egyeztetésekre. Uniós források szerint a halászati mellett a mezőgazdasági fejezet is meglehetősen nehéznek ígérkezik – ebben a témában szintén még ebben az évben meg akarják kezdeni az egyeztetést. ◀

Török segélyhajó útra készen – májusban. Az izraeli hatóságok most sem engedélyezik a kikötést

Megyéstitéstől...

Cs. P. T.

A Demokrata Liberális Párt (PDL) nem erőlteti Románia közigazgatási átszervezését, ám a kormányzó alakulatok egyetértésnek abban, hogy szükség van a minisztériumok fennhatósága alá tartozó megyei intézmények decentralizálására – hangzott el a koalíciótanács tegnapi ülésén. Fekete Szabó András szenátusi frakcióvezető tájékoztatása szerint a tanácskozáson eldőlt, hogy a kisebbségi törvény elfogadását öszire halasztják, miután nyilvánlová vált, hogy a jogszabályt az RMDSZ által kért formájában nem sikerül az ülés végéig elfogadni.

„A miniszterelnök továbbra is ecsetelte, hogy milyen előnyökkel járna az ország közigazgatási átszervezése, ám végül elfogadta az RMDSZ álláspontját, amely szerint a témát jegelni kellene” – számolt be lapunknak a tanácskozásról Fekete. Elmondta, a koalíció továbbra is prioritásnak tekinti a decentralizációt. Arról azonban, hogy ez miképpen történik majd, nem lehet tudni még részleteket. A frakcióvezető tájékoztatása sze-

A kormány tagjai a parlamentben. Ősszel új miniszterrel bővíti a Boc-kabinet névsora?

Fotó: Tofán Levente

rint az RMDSZ álláspontja az, hogy a megyei szintről városi, községi szintre kellene levinni a különböző minisztériumi intézmények és hivatalok hatásköreit. „Ezt már évek óta hangoztatjuk” – jelentette ki. Azzal azonban az RMDSZ nem ért egyet, hogy a decentralizáció tulajdonképpen a jelenlegi fejlesztési régiók mentén

történő központosításként történjék, mint ahogy azt több PDL-s politikus, illetve az államfő is felvetette. Traian Băsescu a képviselők és szenátorok előtt mondott beszédében egyébként úgy fogalmazott: „szeptemberig gondolkozzanak és ősszel találjunk megoldást arra, hogy miként tudnánk szétverni azt a helyi közösségekre

rátelepedett hálót, amely nem hagyja lélegezni az országot”. A koalícióban végül az az egyezés született, hogy munkabizottságot alakítanak a decentralizáció mikéntjének kidolgozására.

„Mint hogy ebben a formájában fogadják el, inkább nem is kell” – indokolta Fekete azt, hogy miért kérte az RMDSZ a kisebbségi törvény öszire halasztását. Szavai szerint „két-három pontban” kellene még egyeztetni a koalícióban a jogszabályról. Bár részleteket nem említett, vélhetően az etnikai arányok megváltoztatásáról szóló cikkely, illetve a Kulturális Autonómia Tanács hatásköreit szabályozó paragrafus kapcsán tér el a felek véleménye. A frakcióvezető reményei szerint őszig sikerül egyezsége jutni ezekben a kérdésekben is. ◀

Új minisztériumot hoznak létre az uniós pénzalapok menedzselésére

A tegnapi koalíciós tanácskozáson az RMDSZ is egyetért azzal, hogy hozzák létre az uniós alapok minisztériumát. A tárca feladata az európai uniós pénzügyi programok menedzselése lesz. Fekete Szabó András frakcióvezető tájékoztatása szerint az új minisztérium létrehozását az Európai Bizottság kérte a román kormánytól. „Brüsszelben azt szeretnék, hogy ne tizenvalahány miniszterrel, hanem csak eggyel tárgyaljanak, ha uniós pénzekről van szó. Magyarországon és Lengyelországban

ilyesmi már működik” – magyarázta a politikus. Mint mondta, nem tudni még, ki vezetné a létrehozandó minisztériumot. „Csak abban egyeztünk meg, hogy szaktekintélynek kell lennie, olyan személynek, akinek a miniszterek előtt is van tekintélye és Brüsszelben is ismerik” – tájékoztatott Fekete, hozzátéve: mivel a tárca létrehozásával változik a kormány szerkezete, a kérdésben a parlamenté az utolsó szó. Román lapírtésülések szerint a tisztség várományosa Leonard Orban elnöki tanácsos.

„Gesztusjelölt” Vásárhelyen

Antal Erika

Gesztusértékűnek tartja, és a jövőd tárgyalások kiindulópontja is lehet Borbély László szerint, hogy az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) és a Magyar Polgári Párt (MPP) Maros megyei szervezetei egy RMDSZ-tagot javasolnak közös marosvásárhelyi polgármesterjelöltnek. A szövetség politikai alelnöke lapunknak elmondta, évek óta jól ismeri Vass Leventét, jó menedzsernek tartja, olyan jól képzett, energikus fiatalembernek, aki ellen nincs semmiféle kifogása. „De nem én döntök ebben az ügyben, hanem a Maros megyei RMDSZ, és hát ezt még lesz időnk megvárni, bár nem sok” – fogalmazott Borbély.

Mint ismeretes, az EMNT és az MPP első fázisban Bölöni Lászlót javasolta a magyar szervezetek

közös jelöltjének, viszont a külföldön edzősködő szakember hazacsábítása nehéz feladatnak tűnik. Később három újabb névvel álltak elő, Vass Levente mellett szöba jött még Dávid László, a Sapientia EMTE rektora és Albert Attila vállalkozó is. A hármas „népszerűségi verseny” azért nyerhette meg Cseke Attila egészségügyi miniszter tanácsosa, mert az EMNT és MPP képviselői lehetőséget látnak arra, hogy Vass Leventét az RMDSZ is felvállalja. „Lényeges, hogy olyan személyt javasoljunk, aki mellett kiáll az RMDSZ is, majd a választásokon felsorakozik a város összmagyarsága” – vélekedett a *Krónika*-nak Jakab István, az EMNT Maros megyei elnöke. Szerinte Vass jó eséllyel indulhatna a jelenlegi polgármester ellen, ha a magyar szervezetek és a város magyarsága felsorakozik mögötte. ◀

Borbély László (balra) energikus fiatalemberként jellemezte Vass Leventét

Félház előtt ismertette alkotmánytervezetét Băsescu

M. Á. Zs.

Az ellenzéki honatyák távolléte miatt alig félházas plenüm előtt tudta leszögezni tegnap Traian Băsescu államfő, hogy másfél hete kért felszólalási lehetőségét kizárólag az alkotmánymódosítási javaslatának bemutatására fordítaná. A napirend szűkítése egyaránt meglepte a politikusokat és elemzőket, ugyanis mindenki arra számított, hogy az államfő heves támadást intéz a közigazgatási reformját ellehetlenítő ellen.

Ezzel szemben Traian Băsescu államfő „csupán” arról beszélt a kormányt támogató képviselőknek és szenátoroknak, hogy tegnap továbbította a parlament vezetőségének korábban is ismertett alkotmánymódosítási javaslatát, amelyekbe nem építette bele, csupán tájékoztatásként csatolta az Alkotmánybíróság és a Törvényhozási Tanács véleményét. Mint ismeretes, a taláros testület az alaptörvénybe ütközőnek találta az államfő több javaslatát. „Bízom benne, hogy az Alkotmánybíróság által kifogásolt cikelyeket át tudják fogalmazni olyan módon, hogy azok megfeleljenek a testület igényeinek” – passzolta át a honatyáknak a felelősséget Traian Băsescu. Hozzátette, elsősorban a törvényhozók mentelmi jogának kérdéséről kell

rendezni, ugyanis jelen pillanatban azért is alacsony a parlament hitele a lakosság körében, mert nagyon sokan a mentelmi jog mögé bújva törvénytelenéseket követnek el. „Éppen ezért nagy hiba lenne ezt a javaslatomat nem megszívlelni, ugyanis ezáltal visszanyerhetnék a lakosság bizalmát” – beszélt a honatyák lelkére Băsescu. Az államfő szerint a vágyonok törvényességét vélemező cikkely jogosságát kétségbe vonó javaslatot azért kell befoglalni az új alaptörvénybe, mert az Európai Unió Tanácsa még 2005-ben elfogadott egy olyan határozatot, amely nagyobb mozgásteret biztosít az igazságszolgáltatási szerveknek a törvénytelen módon szerzett vagyonok átvilágításában.

Az államfő szerint a parlament nem hagyhatja figyelmen kívül a lakosság 2009-ben népszavazással megerősített kérését az egykamarás, legfeljebb 300 fős törvényhozás létrehozására. Hozzátette, ebből az alapkövetelményből kiindulva fogalmazta meg egyéb javaslatát is, amelyek a mandátuma alatt tapasztalt visszasságok megoldását célozzák. Az államfő elmondta, hogy elsődleges fontosságú az állami hatalmak hatásköreinek tisztázása, példaként említve a saját felfüggesztésének esetét, vagy a miniszterek kinevezésének és visszahívásának kérdéséről. ◀

Hurrá, vakáció!

Cseke Péter Tamás

„Jó vakációt mindenkinek!” – ezekkel a szavakkal zárta tegnap a (fél)parlament előtt tartott beszédét az államfő, s e búcsúszavak minden biztonnyal csiklandozták a honatyák füleit. Késéges ugyanis, hogy a teremben ülő képviselők és szenátorok az amúgy

semmi újdonságot nem hozó elnöki intelmekre összpontosítottak, gondolataik ehelyett inkább a Riviérán, az Alpokban és – ha a hét végén befejeződő ülészak nem váltotta be a gazdasági reményeiket – a román tengerparton jártak.

Am nemcsak a honatyáknak megváltás a parlamenti vakáció. A választópolgároknak is felüldülés, ha a politikusok egy időre eltűnnek a tévéképernyőkről, mert az utóbbi időben, de különösen az elmúlt két hétben párt-színezettől függetlenül kiábrándító teljesítményt nyújtottak. A parlamenti ülészak végére megrendült valamennyi tábor: Traian Băsescu legelkötelezettebb hívei is csalódtak az államfőben, az ellenzék vezéregyéniségei bizakodás helyett inkább riadalomra adtak okot, az RMDSZ-szavazók pedig végképp meggyőződhetek arról, hogy választottjuk szava is csak annyit ér, mint a román politikustársaié.

Miután leházarólta Mihály királyt, az államfőtől még az egykori vagy jelenlegi bizalmasai, a botlásait eddig mindig elnézően szemlélő elnökpárti publicisták, sőt a „Băsescu értelmiségijének” csúfolt román szellemi elit tagjai is elhatárolódtak. Nem is csoda, hiszen a történelem átértelmezésére tett, alpári hangnemben megfogalmazott kísérletével – már csak a „konszenzus diktatúrája” miatt is – lehetetlen egyetérteni.

Nem kétséges, hogy csalódot okozott Victor Ponta szociáldemokrata, illetve Crin Antonescu liberális pártelnök viselkedése azokban, akik az ellenzék vezetőiben éppen az államfő alternatíváját látják. Kiábrándulásuk oka, hogy – legalábbis megnyilvánulásaiban – Ponta lassan Băsescu hasonmása lett. Antonescu? Mára már Corneliu Vadim Tudor – fiatalabb kiadásban. A legutóbbi RMDSZ-kongresszuson lelkesen megtapsolt politikus néhány napja a kisebbik koalíciós pártnak tett államfői ajánlat kapcsán utcára szólította a románokat „az ország kiárusítása”, tehát közvetve a magyarok ellen.

Az RMDSZ-nél maradvá: sokan csalódtak amiatt, hogy Kelemen Hunorék a kormányon maradás mellett döntöttek. Ha nem másért, azért, mert a szövetségi elnök korábban kijelentette: „az ülészak végéig vagy lesz kisebbségi törvény, vagy nem lesz koalíció.” Törvény nem lett, a koalíció megmaradt. Ennek pedig akkor is ugyanaz az üzenete, mint a nevezetes „ha a parlament felfüggeszt, öt perc múlva lemondok” băsescui ígéretnek, ha a döntés mellett racionális érvek szótlan – mint ahogy az elnöki szőszegésre is volt mentesség annak idején.

Az államfő egyébként búcsúzóul azt is mondta tegnap a honatyáknak: „hagyni kell lélegezni Romániát”. Ha pedig a politikusok – Traian Băsescuval az élen – szabadságra mennek, kicsit felszusszanhat az ország.

Román lapszemle

A turisták hatalmas meglepetésére a hét végén havazott a Parâng és a Bucsecs-hegységben. (Click) ▶ A Romániát is sújtó gazdasági és pénzügyi válság körülményei között Gigi Becali megengedhette magának, hogy több, mint 52 millió eurót kölcsönözzön rokonainak és barátainak. (Adevărul) ▶ Egyre nagyobb a valószínűsége annak, hogy megépül a Duna–Bukarest-csatorna és a főváros hatalmas kikötővé válik. (Adevărul) ▶ A kormány lehetővé teszi a polgármester számára azt, hogy településükön az energiaszállító által kért árnál alacsonyabb díjszabást állapítsanak meg. (Curierul național)

Vár helyett – kulipintyót?

Az „erdélyi pártcsinálók” voltaképpen megpróbálnak „lebontani egy várat, és építeni helyette egy kulipintyót” – vélekedik az *Élet és Irodalom* című hetilapban megjelent, *Pártcsinálók* című írásában Markó Béla. Az írást hétfévi *Színkép* mellékletünkben közöljük.

ÚMSZ

▶ Ahogyan a mára már el-süllyedt világban a szé-kely gazdaember megtanulta, hogy nem dobja el, hanem gondosan féltre teszi, megjavítja kiszuperált eszközeit, ugyanúgy el kellene gondolkodni mostanság is azon, vajon nem elhamarkodottan dobatják szemétre velünk politikai-erkölcsi értékeinket, amelyek helyett ráadásul nincs is semmi vadonatúj, ami kihúzhatna bennünket a pácból – teszi fel a kérdést a budapesti *Élet és Irodalom* című tekintélyes hetilapban megjelent *Pártcsinálók* című írásában Markó Béla, az RMDSZ volt szövetségi elnöke.

Kemény politikai gépezet

Romániában huszonegy éve folyik, már nem is csak a romániai magyar közösség köreiben, hanem elsősorban

magyarországi politikusokkal a vita arról, ér-e valamit az egységpolitika, „érdemes-e a bukaresti parlamentben vagy kormányban toldozgatnunk-foldozgatnunk a szakadt jövőt”. Markó nem ért egyet azokkal, akik „nyútt szerszámnak látják az RMDSZ-t”, amely valójában „koloncot cipelő, de mégis mindig megújulni képes, kemény politikai gépezet”, a „térsg legstabilabb magyar szervezete” 1989 után.

Az „RMDSZ megfontolt előrehaladását lassúnak tartó opponensek” alternatívaként egyebek között a „nyugat” beavatkozását, az országon belüli radikális fellépést emlegetik, és „mindig ott volt a heves illúzió”, hogy „Magyarország képes gátat vetni a szomszédos országok többségi nacionalizmusainak, és megfelelő európai háttérrel kikényszeríteni a helyzetünk rendezését”.

Markó maga is fontosnak tartja, ám „eltérően a velünk

szembeforduló, valamikor az RMDSZ-ben politizáló, de ott véleményüket érvényesíteni nem tudó mostani pártcsinálóktól” az eredményes parlamenti politizálás kiegészítőjének tekinti mindezt, és annak is tudatában van, hogy az RMDSZ-re nemcsak szavazataiért, de a jó nemzetközi megítélésért, a Magyarországgal való gazdasági-politikai együttműködésért, a másfél milliós romániai magyarság egységes erejéért és az ország érdekében végzett jó munkájáért van szükség a román parlamentben, kormányban. Az RMDSZ önálló romániai magyar politikában gondolkodott, alapvető egységét máig megtartotta. „Máig, de még meddig, kérdezhetném, és nem véletlenül éppen most, amikor ismét pártcsinálók járnak Erdélyt, és úgy tűnik, minden eddiginél nagyobb magyarországi támogatással” – figyelmeztet az RMDSZ volt elnöke, aki szerint „tragikusan szűk látókörű politikárról van szó”. A pártcsinálás propagálói „csak annyit látnak, hogy a renitens, megbízhatatlan, önállóskodó RMDSZ helyett kellene egy engedelmesebb magyar párt”, amely akár ki is ütheti az RMDSZ-t a választásokon, ami számukra akkor is elégtétel lenne, ha az

új párt nem jutna be a parlamentbe. Így aztán „jöhet a részegítő szabadság, a nagy lépések politikája”, ami mellé már „teljes mellszélességgel” odaállhat a magyar kormány is. Az „erdélyi pártcsinálók” voltaképpen megpróbálnak „lebontani egy várat, és építeni helyette egy kulipintyót!”.

Dramai pillanatban

Markó az általa drámainak ítélt pillanatban ismét nyomatékosan kimondja, hogy a határon túli magyarokkal kapcsolatos elképzelésekben két koncepció ütközik élesen egymással: „az önálló erdélyi – felvidéki, vajdasági, kárpátaljai? –, de Magyarország által partnerként támogatott politika eszméje” és a távirányított, zsinóron mozgató, és saját országában emiatt korlátozott cselekvőképességű határon túli elit koncepciója”.

A kettős állampolgárság lehetőségének megadása fontos jóvátétel, ám az már nincs rendjén, hogy amikor a román parlamentben arról folyik a vita, miként lehetne visszavenni a nemrég törvénybe foglalt anyanyelvű oktatási jogokat, miként lehetne a székelly megyéket Szlovénia-méretű óriásmegyébe olvasztani, akkor egyesek azon lelken-

deznek, hogy szavazati joguk lesz az Országgyűlésben. Csakhogy a határon túli magyarokról „többek közt egy rossz XX. századi magyar politika következményeként” más államok fővárosában döntenek, ahol „keserves dolgo magyarként politizálni”, de ahol „nyelvhasználati törvényt, anyanyelvű oktatást, alkotmánymódosítást, önkormányzatiságot, erdők, földek, ingatlanok restitúcióját csikartuk ki az elmúlt években”. Mindez viszont visszafordítható, arra pedig, hogy nem lesz baj, csak az erdélyi magyarok jelenthetnek garanciát.

„Ordító paradoxon”

Markó reméli, hogy megjön a kijózanodás, sikerül feloldani az ordító paradoxont, miszerint a jobbközép kormányt Romániában az RMDSZ tartja össze, de „a magyarországi jobbközép egy része mindent megtesz azért, hogy az RMDSZ-t a nyeregéből kiüsse”, miközben „büszke arra, hogy néppárti alapon baráti viszonyt ápolhat a román kormánykoalícióval és magával az államfővel, akik az RMDSZ jóvoltából kormányoznak immár másfél éve”.

Végig kellene gondolni azt is, hogy a legyengített

RMDSZ nem lesz képes kivédeni a közigazgatási reformjavaslatot, amelynek nyomán a székellyföldi megyék beleolvadnak a tervezett Közép-régióba, ahol a magyarságnak 28-29 százalékos aránya lesz a jelenlegi 74 százalékos Kovászna és 85 százalékos magyar többségű Harghita megyei részaránya helyett. Ezt a szándékot pedig nem fogja eredményesen megvétózni sem a NATO, sem Magyarország, sem az ENSZ. A szlovákiai közigazgatási átszervezés Romániában is megismétlődhetne, ha az RMDSZ nem lenne ott, ahol van. „A maga önálló politikájával, önálló kompromisszumával, önálló egyezkedéseivel és – igen! – önálló víziójával a romániai magyarság nemzeti integrációjáról egy erős, cselekvő bukaresti politikai jelenlét segítségével is.”

Ezt nem értik sem a pártcsinálók, sem támogatóik. Az igazi gond nem az, hogy kér-e majd valaki „jó székelly szokás szerint” – bocsánatot „az esetleg félrehajított RMDSZ-től”, hanem az, hogy „ki kér majd bocsánatot magyarországi szavazati joggal felvértezett és romániai képviselőtől végképp megfosztott gyermekeinktől” – zárja írását az RMDSZ volt elnöke. ◀

Budapestre érkezik Hillary Clinton

Gy. Z.

▶ Hillary Clinton, a washingtoni diplomácia vezetője személyében újabb magas rangú amerikai politikus látogat el holnap Magyarországra. Clinton asszony a budapesti Tom Lantos Intézet megnyitása alkalmából érkezik a magyar fővárosba. Ez alkalomból az egykori magyar demokratikus ellenzék levélben fordult a washingtoni diplomácia vezetőjéhez, felpanaszolva a magyarországi demokráciát és jogállamiságot fenyegető veszélyeket.

A „tizenhármak”

A tizenhárom aláíró – Arakó Kovács Attila, Dalos György, Demszky Gábor, Haraszti Miklós, Hodosán Róza, Kenedi János, Konrád György, Magyar Bálint, Mécs Imre, Radnóti Sándor, Rajk László, Szilágyi Sándor, Tamás Gáspár Miklós – hangsúlyozzák, számukra, az egypárti, kommunista rendszer ellen fellépő egykori demokratikus ellenzékhez tartozók számára fontos ez az intézet. „Tom Lantos támogatta a szabadság ügyét, amikor Magyarországon még diktatúra uralkodott. (...) Sajnos, a Tom Lantos védte értékektől a mai Magyarország egyre messzebb kerül. (...) Hazánkban az el-

Hillary Clinton amerikai külügyminiszter. Levelét kapott Budapestről...

Fotó: archív

múlt egy évben súlyos sebeket ejtettek a jogállamon. A kormányfő, aki (...) a szabadság erősítésének jelszavával jutott hatalomra, ma bevallottan távolodik a nyugati demokráciák értékrendjétől. (...) Kormányzó koalíciója szisztematikusan lebontja a hatalmi ágak elválasztásának alkotmányos garanciáit, a végrehajtó hatalom fekeit és ellensúlyait” – áll a levélben. „Hazánkban autokratikus rendszer épül” – figyelmeztetnek az aláírók, hozzátéve: az első korlátozást a sajtószabadság szenvedte el. „Kizárólag a kormányzat jelöltjeiből álló szuperhatóságot hoztak létre (...) Visszaállamosították a közmédiát, s kötelez-

ték, hogy kizárólag az állami hírügynökség híreit használja. Az egypárti hatóság tettszése szerint súlyos büntetésekkel sújtja a médiát, és kizárhatja őket a licenc megújításából: ez máris öncenzúrát váltott ki a médiában. Nem kerülhette el sorsát az alkotmánybírók sem (...): először korlátozták hatókörét, s éppen most folyik a testület kibővítése öt új, kizárólag a kormánypárt delegálta szemlélyel” – vélekednek a dokumentum megfogalmazói.

A kétharmad bűvöletében

A levélírók kifogásolják, hogy a kormánypártok egye-

dül, az ellenzék mellőzésével alkották meg az új alkotmányt, amelyet az Európa Tanács jogi testülete is bírált, amiért az korlátozza az alapjogokat, és önkényesen kétharmados többséget ír elő a jelenlegi kormány gazdasági döntéseinek későbbi megváltoztatásához.

„A demokrácia egyik legfontosabb jogszabályát, a választójogi törvényt a kormányzó párt ismét csak egyedül, a többi párt egyetértése nélkül kívánja módosítani. Súlyosan csorbul az igazságszolgáltatás függetlensége is. (...) a bíróságok autonómiáját garantáló Országos Igazságszolgáltatási Tanácsot megfosztották alkotmányos

védelmétől; a bírák kinevezésének menetét a kormányzó erők fogják megszabni. Minden független közszolgálat élére az uralkodó párt funkcionáriusait helyezték. Mindennapos gyakorlattá vált a magyar polgárok jogfosztása, többnyire visszamenőleges hatályú törvényekkel. (...) Hetvenkét órától százhusz órára növelnék a bírói felülvizsgálat nélküli fogva tartás idejét, és megtiltanák, hogy a letartóztatottak az első 48 órában védőjükkal találkozhassanak” – zárul a levél.

Amerikai elnökök Magyarországon

Az ilyen vagy ennél még nagyobb tisztséget betöltő amerikaiak ritkán fordulnak meg Budapesten. A legnagyobb feltűnést Clinton egyik elődje, a Carter-kormányzat külügyminisztere, Cyrus Vance keltette 1978. január 6-án, amikor népes küldöttség élén visszaszolgáltatta a magyar népnek a Szent Koronát.

Az ugyanis, hogy a magyar történelemnek ez a kegytárgya egy amerikai trezoréptmény – konkrétan Fort Knox – mélyén rejtkezik, olyan mértékben irritálta a közvéleményt, hogy abban az időszokban, az enyhülés kezdeti korában már tarthatatlan volt.

Amerikai elnök látogatására azonban még évekig várni kellett. George Bush (az idősebb) 1989 júliusában, a rendszerváltozás kellős közepén érkezett Magyarországra. A mostani külügyminiszter férje, Bill Clinton többször is megfordult magyar földön. Első látogatása 1994. december 5-én rövid fél nap volt: jött, elmondta beszédét az EBESZ csúcstalálkozóján, mondott egy másik beszédet a repülőtéren az egyik hangárban, majd elutazott. Második látogatása 1996. január 13-án még ennél is rövidebb volt: az amerikai hadsereg főparancsnokaként, bombardzsekiben, katonai repülőgéppel és teljesen titokban érkezett Taszárra az ott állomásozó amerikai kontingenshez. Érkezésének időpontja annyira titkos volt, hogy még a magyar állami vezetés is csak akkor értesült ittletéről, amikor már leszállt.

Külön emlékezetes az ifjabb George W. Bush magyarországi útja 2006 júniusában, röviddel azután, hogy egy kongresszusi beszédében sikerült összekevernie 1848 márciusát 1956 októberével. A Gellérthegyen, a Citadellánál, háttérben a Dunával és Budapest panorámájával fontos politikai üzenetet közölt, szavai nem közvetlenül a magyar nemzethez, hanem az egész világnak szóltak. ◀

Lap-top

A nap címe. A regionalizálást mindenképpen végrehajtják a 2012-es helyhatósági választások előtt, Sebastian Lăzăroiu, *Adevărul*.

Magyarázat. A volt elnöki jós és tanácsos, jelenleg képzett munkaügyi miniszter, vagy tud valamit – vagy nem. Kijelentése egy magántévében hangzott el, és természetesen több lap idézi. Lehet, hogy akik e sorokat olvassák, Traian Băsescu parlamentben elmondott beszéde ismeretében már azt is tudják, hogyan is lesz az a „mindenképpen” – mert mi, amilyen paranoiások vagyunk, nem tudjuk elképzelni az elnöki megaterv sikerét az RMDSZ aktív részvétele nélkül. Vajon milyen zsarolás van a tarsolyában a kemény játékosnak?

Az ám. Mondott a Nagy Lăzăroiu egy még bájosabbat és aktuálisabbat is a fentebb idézett interjújában (no, nem éppen a miniszteri munkájával kapcsolatban, mert arról szemérmesen kevesebbet kérdezték). Azt nevezetesen, hogy a lassan elsőrangú szereplővé előlépő Victor Ponta ifjú pártelnök – fogózzanak meg! – a PDL segítségével jutott a csúcsra a szocialista pártban. Ha így folytatódik, a PDL még képes lesz a saját ügyeit is befolyásolni.

Ugyan, méghogy lelőni! Inkább hagyta volna-e lelőni magát Mihály király helyében, mintsem hogy lemondjon? – íme az egyik legostobább (amúgy elnökünkhez méltó) kérdés államfősege legutóbbi szenzációs történelemleckeje után. (Olvassuk a ziare.com portálon.) Véleményünk szerint hagyta volna egy nagy francot! Nem volt képes betartani a szavát – hogy felfüggesztése esetén öt percen belül lemond –, amikor élesben merült fel a kérdés, nem csak úgy spekulatív. Elhúzta volna a csikot néhány hajórakomány farmernadrággal, és utána néha sírva emlékezett volna vissza. Ez nem a mi véleményünk, mert nekünk nem mer ilyen véleményünk lenni, hanem egy magát megnevezni képtelen forrásunké.

A nap álhíre. Belső palotai körökből kiszivárgott, hogy a következő illusztris személy, akiről az elnök lerántja a leplet, Elena Udrea lesz. (Rosszmájúak szerint már rántotta le, nem is egyszerű.)

Minden napra egy mondás

„Hogy állandóan boldog lehess, folyton változnod kell.” Konfuciusz

Felgyorsult világ

Horváth István

Legjobbak sorában

SZELLEMLIDÉZÉS

Ne fecsérelj el életed hátralévő részét másokról való képzelgésekben, hacsak valami közhasznú célra nem vonatkoztatod gondolataidat. Bizony mondom, más kötelességed látja kárát. Mert, ha azon töröd a fejed, mit is csinál a másik ember, miért csinálja, mit beszél, mit kíván, min mesterkedik – minden ilyen megzavar és elvon téged saját vezérlő értelmű figyelmes szolgálatától. Zárj ki tehát gondolataid köréből minden ötletszerűt, minden hiábavalóságot, még inkább minden hiúságot és rosszindulatot. Szoktasd magad hozzá, hogy csak olyant forgass eszedben, amire, ha valaki hirtelen kérdezne: „Mire gondolsz most?”, tüstént, kertes nélkül rávághatnád: erre és erre. (...) Az ilyen ember, aki nem halogatja tovább, hogy a legjobbak sorába tartozzék, valóban mintegy papja és segédje az isteneknek, és követi géniusza szavát, aki benne templomot emelt magának, és aki megóvja ezt az embert minden élvezet mocskától, minden fájdalom sebétől, biztosítja minden túlkapás ellen, érzéketlenné teszi minden gazsággal szemben, őt, a legnagyobb, a minden szenvedéllyel sebezhetetlenségért vívott küzdelem bajvivóját, őt, aki átitatódott az igazságosság szellemével, aki lelkének lelkéből örül mindannak, ami csak éri, ami az ő osztályrésze. Az ilyen ember csak ritkán gondol arra, hogy mit mond, mit csinál, mit forgat a fejében más. Tevékenységének egyetlen célja a maga dolga, gondolatának szüntelen tárgya a mindenség rokkáján számára font sors: amazt becsülettel végzi, emezt meggyőződése szerint jónak tartja.

Marcus Aurelius: *Elmélkedések*. Harmadik könyv. Fordította Huszti József

A gonoszság fokozatai

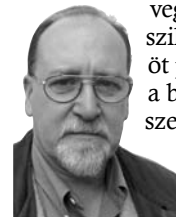
Az élet a törvény előtt lohol. A törvény rendszerint befogni, megemészteni, lassítani szeretné. Vagy csak üldözi. De nemcsak az élet liheg, izzad, galoppozik a törvény előtt, mint az emberiség évezredek tapasztalata mutatja – a halál is.

Ha ugyanis gonosz ember lennék, akkor bizony autóbusz-tulajdonos lennék. Vásárolnék egy csomó műszakilag előregedett és hibás társasgépkocsit, mindenfélét, kicsit és mikrót, makrót és túrabuszdenkót, és azokkal bátran vállalkoznék. Rajta sem vesznék. Személyszállításba fognék: munkásokat, parasztokat és rétegértelmiségieket ajánlanék, vinnék ki és hurcolnék bé. Vagyis munkaerőt mozgatnék.

Ha gonoszabb és lelkiismeretlenebb lennék, akkor ehhez a vállalkozáshoz gépkocsivezetőket is szerződtetnék, akiknek természetesen sem egyéni, sem kollektív jogokkal nem kedveskednék. Mindenkiből kihajszolnám a verítéket, vizeletet, de leginkább a lelket: éjjel-nappal útra küldeném őket. Természetesen jóval kevesebb hivatásos söfört vennék fel, mint ahány gépkocsim van. Legszívesebben csak egyet alkalmaznék, az ugyanis egyedül nem tud sztrájkbizottságot alakítani (hálistennek, jogosítványt nem adnak a tudathasadásosnak, mert akkor lehet, hogy az egy-én jobbra, a fölöttes énje balra akar befordulni egy nyílegyenes autószerződés lejárta nélkül; ha éhségstrájkol, akkor még fizetéscsökkentésről is szó lehet, mert nem kell neki kajajegyeket adni.

Ha ügyes gonosz lennék, mindent elintéznék: menlevelet, útlevelet szereznék, az utasokat arra biztatnám szemrebbenés nélkül, hogy a gépkocsik biztonságos, a sofőrök kipihentek, biztoskezüek és főleg némac. (Nem mernek panaszkodni, mert páros lábbal tenném őket munka- és megélhetés-hiányossá.)

Ha rettenetesen gonosz akarnék lenni, akkor lelkiismeretlenül trükköznék a menlevéllel, áthágnám az összes szabályokat, megvesztegetném a közlekedésirányítókat, a gépkocsivezetőktől megvonnám a kötelező pihenőidőt, lerövidíteném a tahográfikusan előírt pihegő-megállást, 10 ezer kilométeres útra egy buszvezetővel engedném el a jármívet, lehetőleg tömve. Arra biztatnám az alkalmazottakat, hogy ha feszültek, igyanak valamit, lehetőleg töményt, mert az azonnal oldja a feszültséget vagy sört, mert az meg a sliccet. Kérném, vezetés közben bátran csevegjenek a családdal. Hátha utoljára teszik... Én viszont nem csörögnék rájuk öt percnél hosszabb ideig, hogy ébredjen a busz volánja mellett, mert áttért a szemközti sávba és már régen nem a sztrádán halad, hanem egy keskeny mezei úton, ahol vele szembe korbácnak jó – ugyanis épp aratás van.

Sebestyén Mihály Gabonát, életet...

Váltópénz

Băsescu múlt heti királyozgatása nyomán jutott eszembe: bizony, be kellene vallanom nyilvánosan és töredelmesen, hogy Mihály királyt jómagam is néhányszor a falhoz vágtam. És még csak nem is véletlenül, hanem alapos megfontoltsággal, hiszen megtapasztaltam: minden helyzetben kiszámítható marad. Nem ugrik sem kisebbet, sem nagyobbat a kellesténél. Sőt, ha a csíki ember gyermeke rárakta a vasúti sínekre és az éppen érkező gőzmozdony ellaposította, akkor majdhogynem a fal mellett hullott alá, és nehéz helyzetekben is biztosan nyerni lehetett vele. Piculázásnak nevezték akkor azt igazi székelysportot, amelyet a mai numizmatikusok megirigylhetnének: a korombeli nebulók régi pénzeket gyűjtöttek össze, a falhoz csapták és az érme az öntvény, a fal minősége és a kifejtett erő függvényében tették meg rövidebb-hosszabb röppályájukat. Amennyiben pedig legalább arasznyi távolságra ferköztek az ellenfél hasonló játékszeréhez, ak-

Székedi Ferenc

kor ez utóbbit már el is lehetett nyerni vele. Persze, akkor még fogalmam sem volt róla, hogy a picula a tíz krajcáros váltópénzek tréfás neveként maradt fent, mint ahogyan szülőatyjáról, arról az olasz spicciola szóról sem hallottam, amely a velence-lombardiai tartományok számára, 1862-ben vert rézpénzekben fordult elő. De Mihály király, a maga nikkelkróm ragyogásában, a háború után még szép számban fellelhető száz-ezer lejesek egyik oldalán mindennapi társam maradt. Talán még akkor is, amikor az általános iskolák magyar irodalmi tankönyveiben a *Feltámadott a tenger* mellett az a Petőfi-vers díszelgett előkelő helyen, amelyet manapság a március 15-i ünnepeken már nem nagyon szokás szavalni, hiszen akár egyetlen szakasza is nehezen hozható összhangba az egyre jobban megideologizált és megideologizált magyar múlttal. „Vagy nem tanultad még meg, oh világ,/ Gyűlölni méltóképpen a királyt?/ Oh, hogyha szétönthetném köztetek/Azt a szilaj veszett gyűlöletet, Mitől keblem, mint a tenger, dagad! / Akasszátok föl a királyokat!”

és bármilyen más elfelejtetni.

Csak hogy, ha nem is szokás felidézni, de mégis a legjobban utal arra, amiről manapság nagyon sokan megfélemlenek: a történelmi idők saját körülményeik között érdemes vizsgálni és nem csak úgy kikapkodni belőlük mindazt, ami a szívünknek kedves és bármilyen más elfelejtetni.

Mihály király a Petőfi-buzdítást szerencsésen elkerülve a köztársaság és az Alpok kódéba veszett. A kisiskolások kötelező Peleskastélybeli látogatásai nyomán azonban mintha meg-

értintett volna valami másnak, valami megfoghatatlannak a szelleme, de nem tartott túl sokáig. A név ugyan megmaradt, de a mögötte rejlő emberről csak 1989 után, egy korabeli székelysportolástól hallottam először. A színajai iskoláról, ahol valamennyi romániai társadalmi réteg jövefű diákjaival, köztük egy székellyel és egy szászszal együtt végezte a gimnáziumot, és nyaranta együtt utazgattak az országban felfedezni és megismerni az istenadta népet. És mindaddig csodálkoztam fenséghez nem éppen illő autószerelő szenvedélyén is, amíg el nem mondta valaki, hogy micsoda

esemény volt, amikor az ifjú Mihály mindig csillogó, elegáns gépkocsijával megállt a brassói Kapu utca elején, majd végigsétált az üzletek előtt és elbeszélgetett a rákoszónő járókelőkkel. Akik közül persze néhányan már tisztában voltak hatéves korától keltezett motorszertető szenvedélyével, a mamától kapott, akkor Vörös bogárnak nevezett kisautótól a Ferdinánd nagypapa Rolls Royce-áig.

És közben 1989 utáni, igaz vagy álregalistának és republikánusok őszinte vagy hamis szócsatáiban Mihály király hazatért. Tartásában és távolságtartásában még mindig ugyanazzal az elegáns arisztokratizmussal, amelyet megőrzött kilencven éves korára is, amelyet államfői csipkelődéssel sem nagyon lehet kikezdeni.

De vajon érdemes? Hiszen a történetírás második világháborús szerepét már minden tekintetben tisztázta, és közel hetven esztendő után tanácsot megfogalmazni arról, hogy ott és akkor kinek és mit kellett volna tennie, legalább olyan balgaság, mint azt gondolni: a jelen számára nem tetsző múlt határon innen és határon túl néhány törvénnyel, utca- és térátnevezéssel eltörölhető vagy áthidalható.

▶ Röviden

Nagyobb deficit

A vártnál rosszabbul alakult májusban Románia költségvetési hiánya: a 7,42 milliárd lejes deficit a bruttó hazai termék 1,36 százalékát teszi ki, nem pedig 1,2 százalékát, amint azt Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszter korábban bejelentette. Az év első öt hónapjában 70,7 milliárd lej érkezett az államkasszába, ezzel szemben a kiadások 78,17 milliárd lejre emelkedtek.

Nem adós a Rompetrol

A konstancai törvényszék ítélete értelmében megszűnt a Rompetrol Rafinare társaság állammal szembeni 603 millió dolláros, kötvényekben levő tartozása, amelynek visszafizetésére kormányrendeletben kötelezték a céget még 2003 folyamán – értesült törvényszéki forrásokból a *Mediafax*. A Rompetrol tulajdonosa, a KazMunaiGaz a 2010 szeptemberi határidőig mindössze 71 millió dollár értékben vásárolt vissza a kötvényeket, a többit pedig értékpapír formájában értékesítette a tőzsdén.

Cigi egydobozban

Ausztrália lehet az első ország, ahol bevezetnék az egységesített és egyszerűsített cigarettásdobozokat – írta a *Mediafax*. A világ egyik legnagyobb dohányipari termék-gyártója, a Philip Morris már jelezte: ha elfogadják az erre vonatkozó tervezetet, többmilliárd dolláros várható üzleti vesztesége miatt bíróságon fogja beperelni az ausztrál kormányt. A szektor másik nagy óriása, a British American Tobacco is figyelmeztetett: egy hasonló intézkedéssel sérülnének a védett márkára és a szellemi tulajdonra vonatkozó nemzetközi jogok.

Soros: összeomlás jön

Az Európai Unió a gazdasági összeomlás szélén van – mondta Soros György amerikai milliárdos (*képfőképen*) befektető, a róla elne-

vezett alapítvány elnöke a bécsi Humán Tudományok Intézete (IWM) és a *Der Standard* című liberális osztrák napilap közös rendezvényén. „Az uniós vezetők eddig csak időt nyertek, de az idő ellenük dolgozik – mondta Soros, egyfajta B-tervet sürgetve, amely elmozdulást jelentene.

Eszmélő román „oroszlán”

Magához tért és tarthatja pozícióját a lej árfolyama az agresszív leértékelés után

Totka László

▶ Annak ellenére, hogy múlt héten hirtelen zuhanásnak indult a lej árfolyama, újabban ismét optimista hangnemben beszélnek a világ vezető pénzügyi csoportjai a román pénznemről, mint befektetésre ajánlatos eszközről. Habár a gyengülés legfőbb kiváltó oka, Görögország államcsőd határát súroló pénzügyi problémája még nem oldódott meg teljesen, az elemzők szerint eltúlzott reakció volt emiatt Romániát is „büntetni”.

Áldozati devizák?

A *Ziarul Financiarum* nyilatkozó JP Morgan befektetői ház és a Citibank szakértői pozitív hangnemben nyugtázták, hogy a lejnek sikerült visszanyernie az első negyedévben elért pozícióját és bíznak benne, hogy a piac is élni fog a szükséges korrekciókkal az elmúlt hét sokkja után. Hasonló szakértői vélemény érkezett a Société Générale részéről is, amely újra a befektetők figyelmébe ajánlotta a lejt. A pénzügyintézetek mindenike különben megnyugtatólag vélekedik a lej-euró árfolyam alakulásáról, 4,1 lejes

Fotó: Totán Levente

Fellelgeezhet a devizapiac? A múlt heti sokk után újra 4,1 lej körül stabilizálódhat az euró árfolyama

váltást valószínűsítve év végére. „Annak ellenére, hogy az Európai Unió egésze van veszélyben, ilyenkor mégis a kockázatosabbnak számító – jelen esetben az eurózóna periferiáján levő – országok valutái válnak sérülékenyebbek, aminek hátterében állítólag 'jól megalapozott' félélmek állnak” – magyarázta lapunknak Nagy Bálint, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karának adjunktusa. „A nemzetközi pénzügyekben úgy fogalmaznak: mintha a feltörek-

vő országok eredendő bűnül lennének megpecsételve, a piacok így skatulyázzák be őket és amikor egy kisebb ingadozás kezd megjelenni a nagy piacokon, az felerősödve tevődik rá a feltörekvő országok valutáira és tőzsdéire is” – mutatott rá a szakember. Megfogalmazása szerint a lej múlt heti meredek esése a piac hektikájának volt köszönhető.

Kivárási időszak

Mint ismeretes, a globális pénzügyi hangulatot alap-

vetően meghatározzák a Görögországgal kapcsolatos fejlemények, az a lehetőség, hogy Athén fizetésképtelenné válik, az egész európai pénzügyi rendszer kapcsán vet fel aggályokat. A görög parlament tegnap kezdte el tárgyalni a megszorításokat, amelyről csütörtökön lesz szavazás. Nagy Bálint ismételt hangsúlyozta: az a nyomás, ami az euróra nehezedik, nem kizárólag Görögország felől érkezik, Athén krízise ugyanis nem egyedülálló az Európai Unióban. Jó példa erre Portugá-

lia, de sokan beszélnek Spanyolországról is, sőt, egyesek már Olaszországot is a következő „válságjelöltnek” tartják. A szakértő szerint mindennek ellenére a közös európai fizetőeszköz eléggé stabilan mozog a piacon a többi valutához képest, jelenleg kivárási időszak van.

A sokat hangoztatott görög államcsőd lehetőségével kapcsolatban a közgazdász elmondta: lényeges, hogy megpróbálják az ország adósságának visszafizetését úgy átütemezni, hogy az államkötvényt vásárló befektetők lehetőleg minél kisebb veszteséget szenvedjenek – azaz, ha kevesebbet is és később, de valamit visszakapjanak. „A legrosszabb lehetőség a fizetés teljes megtagadása lenne, ez azonban valószínűleg nem fog bekövetkezni” – válaszolta fel a szakember. Hozzátette, a román bankok és a Romániában is jelenlevő görög bankok kitettséget illetően megoszlanak a vélemények. Egyrészt nem tagadható, hogy a görög pénzügyintézetek hazai fiókjai valóban eléggé ki vannak téve a hellén veszélynek, másrészt viszont a román bankrendszerben nem foglalnak el akkora helyet, hogy szisztematikus kockázatot képezzenek. ◀

Jüanra váltják Európát?

ÜMSZ-összeállítás

▶ Élénkülésnek indult a gazdaság területén Kína Európára irányított figyelmé – a jelek szerint régióinkba különösen sok jut a távolkeleti ország érdeklődéséből. A hétvégén kétnapos hivatalos látogatáson Budapesten járt Ven Csia-pao, az ázsiai ország miniszterelnöke, egy nappal korábban pedig a Népköztársaság romániai nagykövete, Liu Zengven Marosvásárhelyen nyitotta meg a Román-Kínai Baráti Szövetség újabb fiókintézményét. Az avatóünnepséget követően a diplomata sajtótájékoztatót számolt be Peking és Bukarest gazdasági kapcsolatainak erősödéséről. Elmondása szerint miután az utóbbi 21 évben 3,7 milliárd dollárra nőtt a két ország közötti kereskedelmi mérleg, további növekedés várható, amelyet az is bizonyít, hogy már az idei első negyedévben 1,24 milliárd dolláros forgalmat bonyolítottak le az üzleti partnerek.

„Állami garanciát”

A kínai nagykövet hangsúlyozta: országa befektetői komolyan érdeklődnek romániai üzleti infrastrukturális fejlesztések iránt is – amelyen belül autópálya-építés is szó-

Fotó: MTI

Ven Csia-pao kínai és Orbán Viktor magyar kormányfő: új szövetség

ba jöhet –, elmondása szerint hivatalos szinten már meg is kezdődtek erről a tárgyalások, ám anyagi téren merültek fel problémák.

„A befektetéseket nem adják ingyen” – fogalmazott a diplomata, rámutatva, az olyan nagyarányú projektek esetében, mint például az Észak-erdélyi Autópálya, akkora finanszírozásra van szükség, amelyet csak kellő garanciával érdemes elkezdni. Liu sietett leszögezni, hogy a nagy beruházások csak állami vagy kereskedelmi garanciák biztosításával lennének megvalósíthatóak, Peking azonban tisztában van azzal, hogy ez jelenleg elég kényes kérdés Románia számára. Mindenekelőtt a Nemzetközi Valutaalap és az Európai Unió által meg-

követelt költségvetési hiánycél szab határt az állami kezességvállalásnak.

Budapest már lépett

Míg Romániában a nagyívű, potenciális kínai befektetések Bukarest „megkötött keze” miatt kényszerülnek toporgásra, Magyarország tizenkét, konkrét programokról, befektetési alapokról és pénzügyi keretéről szóló megállapodást kötött az ázsiai országgal. Ven Csia-pao kínai kormányfő kijelentette: országa hajlandó „bizonyos összegű” magyar államkötvényt vásárolni, a kínai állami fejlesztési bank pedig egymilliárd eurós különhitelt fog biztosítani a magyar félnek a kölcsönös befektetések előmozdítására. A tervek szerint

a kínai-magyar kereskedelmi forgalom mértékét 2015-ig a jelenleginek több mint kétszeresére, húszmilliárd dollárra növelnék.

Orbán Viktor magyar miniszterelnök a megállapodásokat rendkívül fontos mérföldkőként és sikerként értékelte Magyarországot megújulása szempontjából, szerinte ahhoz, hogy az országban most zajló átalakulás sikeres legyen és végre lehessen hajtani a teljes gazdasági fordulatot, új típusú szövetségekre és szövetségesekre is szükség van.

Segítő jobb?

„Kína segített Magyarországnak, és ugyanígy segíteni fog más európai államoknak is” – mondta a *BBC*-nek a kínai miniszterelnök, hangsúlyozva, hogy Kína az európai adósságválság ellenére még növelte is az euróvezeti szuverén kötvények vásárlását. Ven Csia-pao ötnapos európai körútja során Budapestről érkezett Nagy-Britanniába, ahol tegnap részt vett az éves brit-kínai stratégiai csúcstalálkozón.

A rendezvény előestéjén Ven a *BBC*-nek kijelentette: erős, kiegyensúlyozott és fenntartható növekedésre van szükség a világgazdaságban, és ebben Kína „megfelelő szerepet kíván játszani”. ◀

Üresjáratok Antalya felé

Antal Erika

▶ Míg Kolozsvárról, Temesvárról és Bukarestből sokan utaznak Törökországba, a szatmárnémeti és marosvásárhelyi légi járatok iránt kevés az érdeklődő amióta elindult a Sky Airlines járata – adta hírül a sajtónak Selcuk Suliman, a Premium Holidays cég tulajdonos-vezérigazgatója. A járatokat működtető bukaresti cég vezetője egyelőre nem talál magyar utazót az érdektelenségre, bár azt belátja, hogy a régióban alig van reklámja a törökországi nyaralási lehetőségeknek. Bár a helyi utazási irodák kínálják a lehetőségeket, mindez nem elégséges a figyelemfelkeltéshez, egy erőteljesebb kampányra és óriásplakátokra volna szükség – véli a török üzletember. Selcuk Suliman egy 180 férőhelyes Boeing 737-800-as gépet bérelt, amely Szatmárnémetiből indulva Marosvásárhely érintésével repül Antalya felé. Annak ellenére, hogy szatmári beszámoló szerint június közepén még háromszoros volt a túljelentkezés, az újonnan indított járat eddig alig tíz százalékos kihasználtságot ért el. A Suliman ügyvéli, ha nem sikerült nyereségesse tenni a vállalkozást, a környékbeliek évekig nem számíthatnak közvetlen antalyai légi járatra. ◀

Érettségi: elpuskázott lehetőségek

Kovács Zsolt, Sipos M. Zoltán

► Könnyű tételek, nehéz és szigorú feltételek mellett zajlott tegnap az idei érettségi vizsga első írásbelije. A román vizsgán Mircea Eliade és Nichita Stănescu szövegei alapján bizonyíthaták a diákok irodalmi ismereteiket, fogalmazás- és érvelőkészségüket. A harmadik tétel karakterábrázolást kért a maturandusoktól, akik egy választható színdarab szereplőit jellemezték. Az ÚMSZ által megszólaltatott pedagógusok úgy fogalmaztak, „érett tételek” voltak, amelyek egyaránt lehetőséget teremtettek az önálló gondolatok kifejtésére és a tárgyi ismeretek felmérésére.

Papírfecni-reneszánsz

Daniel Funeriu oktatási miniszter az írásbeli napján úgy nyilatkozott, megelégedéssel veszi tudomásul, hogy nő a bizalom az érettségi tisztasága iránt, de sajnálatos, hogy húszéves kéréssel vezették be az idei vizsgaidőszaktól érvényes szigorú biztonsági szabályokat. Az oktatási minisztérium térfigyelő kamerák elhelyezésére tett javaslatot, ezt azonban több megyében is elutasították.

Ferencz S. Alpár, Hargita megye főtanfelügyelője lapunknak úgy fogalmazott, az intézkedés nemcsak költséges, de erkölcsstelen is, „nem így kell a fiatalokat a szabályok betartására nevelni”.

Bár a szabályszegőket súlyosan büntetik (a másoláson, csaláson kapott diákok legközelebb csak 2012 őszén jelentkezhetnek pótvizsgára), most sem sikerült mindenkit elrettenteni a tiltott eszközök használatától. Mehedinți megyében két osztályteremben is azt tapasztalták az illetékes ellenőrök, hogy a diákok előre elkészített jegyzetekkel ültek be vizsgázni. A tanügyminisztérium jelezte: kivizsgálják az ügyet, és nemcsak a diákok, hanem a tanárok felelősségét is tisztázzák. Drobeta Turnu Severin egyik középiskolájában 22 maturandust tiltottak ki. A „csalási slágerlistán” a mobiltelefon és a különböző ultramodern kommunikációs eszközök használata mellett még mindig a hagyományos, kézzel írott „papírpuskák” szerepeltek előkelő helyen.

Nehezebbre számítottak

Háromszéken tegnap nem volt tömeges család, csupán egy érettségiző diákot kaptak

A mobiltelefon és a karóra használata mellett még mindig a „papírpuska” a sláger

Fotó: Mediafax

azon a vizsgabiztosok, hogy tiltott eszközt használnak. A bodzafordulói Mircea Eliade Líceum egyik diákja mobiltelefonnal ült be a vizsgára. Alis Pop, a Kovászna Megyei Tanfelügyelőség szóvivője megerősítette: az országos előírásoknak megfelelően itt is rendkívül szigorú intézkedéseket vezettek be, és nulla toleranciával járnak el a puszkázókkal. Alis Pop elmondta: az írásbeli vizsga megkezdése előtt fél órával mindenkinek el kellett foglalnia a helyet az osztálytermekben, az érettségizők semmilyen segédeszközt nem vihetnek be.

Az írásbeli után csoportosan érkező diákok felszabadultan válaszoltak kérdéseinkre, úgy fogalmaztak: a tavalyi tételeket ismerve idén nehezebb vizsgára számítottak. Az idei román érettségi könnyedén teljesítették, mert olyan tételeket kaptak, amelyeknek a megoldásához elég volt a líceumi évek alatt kialakult szókinccsük és íráskészségük. „Annak örvendtem,

hogy nem kellett verset elmezni, számomra a legnehezebb tétel az volt, amikor egy drámai szereplőt kellett jellemezni” – mesélte lapunknak D. Péter sepsiszentgyörgyi végzős. Tavaly a román vizsga bizonyult a legnehezebbnek Háromszéken, akkor a szakközépiskolák rontották az eredményeket. Volt két olyan iskola – a sepsiszentgyörgyi Puskás Tivadar és a Gámán János szakközépiskola –, ahol egyetlen diáknak sem sikerült a vizsgája.

Nem éri meg puszkázni

Kolozs megyében 5371 diák jelent meg az írásbelin. Péter Tünde Kolozs megyei főtanfelügyelő-helyettes úgy fogalmazott: aki készült a vizsgákra, könnyedén teljesíthette a feladatokat. Ez a térség sem volt „tisztá” az érettségi családokat illetően: egy bánffyhyunyadi és egy kolozsvári maturandus, utóbbi az Augustin Maior szakközépiskola diákja is lebukott. „Kifejezetten élveztem az idei tételeket, én Caragiale *Elvesztett levelét* választottam, és nagyon jól ment a karakterábrázolás. Jó, hogy nem kaptunk valami nehéz verset, azt biztosan nem tudtam volna így kidolgozni, és már nagyon meguntuk az iskolában a kötelező verseket. A darab pedig, amiről írtam, olyan jó, mintha nem is tananyag lenne” – számolt be a vizsga befejezése után lapunknak felszabadultan nyilatkozó kolozsvári diáklány, aki a puszkázást értelmetlennek minősítette. „Nem értem, mi ez a felhajtás? Ha olyan tételeket adnak, amelyeket egyénien kell és lehet kidolgozni, akkor úgyszintsem értem a puszkázásnak. Csak én tudom, hogy mit gondolok Caragiale szereplőiről!” – szögezte le a kolozsvári diáklány. ◀

Összefogás a MOGYE-ért

Hírösszefoglaló

► Nemzetközi összefogást sürget a Bolyai Kezdeményező Bizottság (BKB) a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) magyar intézeteinek létrehozásának érdekében, miután a tanintézmény szenátusa június 15-én elvetette a magyar intézetek létrehozásának lehetőségét. A BKB-nak az ügyel kapcsolatban kiadott közleménye sikeresnek minősíti a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) reformját, és ennek megfelelő eljárást sürget a MOGYE-n is. „Felkérjük a Románia Parlamentjében, illetve az Európai Parlamentben dolgozó képviselőinket,

hogy minden eszközzel segítsék elő a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem magyar intézeteinek létrehozását” – fogalmaz a BKB. A Bolyai Kezdeményező Bizottság aktivistái hangsúlyozzák: a jelzett cél érdekében polgári engedetlenség kezdeményezésére is készen állnak.

A korábbi egyetemi tanszékeket váltó intézetek megalakítását az új oktatási törvény teszi lehetővé: ezek a szervezeti egységek nagyobb önállóságot biztosítanak az oktatás- és kutatásszervezésnek, erősítik az egyetemi autonómiát. A Babeş-Bolyai Tudományegyetemen már sikeresen folyik a szervezeti reform, körvonalazódnak a román és

a magyar intézetek egyaránt.

Ezzel szemben a marosvásárhelyi tanintézmény szenátusa elvetette a magyar intézetek létrehozásának lehetőségét. Az eredeti tervet szerezte az általános orvosi karon három egység alakult volna, míg a gyógyszerészeti és fogorvosi karon egy-egy egység létrejöttét igényelte a magyar oktatók és diákok egy része. Az ügydöntő szavazáson azonban a magyarok nem jelentek meg kellő arányban, az egyetemvezetés végül öt vegyes intézet mellett voksolt. Dr. Nagy Örs, a MOGYE rektora a marosvásárhelyi *Népiújság* című helyi lapnak a szavazás eredménye kapcsán úgy fogalmazott: „nagyon fájdalmas”, ami történt. ◀

Online reform Szatmáron

Sike Lajos

► Uniós pályázattal korszerűsítheti az elektronikus ügyintézési rendszert Szatmár megye – Csehi Árpád megyei önkormányzati elnök tegnap ismertette a pozitívan elbírált projektet. Ha sikerül tartani az ütemtervet, akkor egy éven belül minden adminisztrációs eljárás az internetre költözhet, vagyis a világhálón keresztül lehet például építési engedélyért folyamodni, személyi okmányokat igényelni, vagy éppen adót fizet-

ni. Az előjáró hangsúlyozta, hogy a korszerűsítés három és fél millió eurós befektetést feltételez, de mindenképpen megéri, mert rövidebb és egyszerűbb lesz az ügyintézés. A helyiek abban bíznak, az „adminisztrációs online forradalom” közelebb hozza a térség településeit, és felpezsdül a turizmus is, könnyebb lesz információkat szerezni a szatmári célpontokról, és könnyebb lesz kapcsolatba lépni a hivatalos intézményekkel, a hármas határ övezetéből, a szomszédos Magyarorszá-

ról és Ukrajnából is több látogatót várnak. A tegnapi prezentáción bemutatták azokat a már kivitelezés alatt lévő uniós pályázatokat is, amelyek a turistautak kiépítését szolgálják. Több kastélyt, kúriát is felújítanak Szatmár megyében, a helyi termálfürdők (Ákos, Bétek, Tasnád) is figyelmet kaptak, így hamarosan európai szintű turisztikai övezetté válhat az ebből a szempontból sokáig mellőzött, de számtalan történelmi és természeti látnivalót kínáló alföldi térség. ◀

HIRDETÉS

FELHÍVÁS

A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége felhívja az érintettek figyelmét, hogy a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által meghirdetett **Szülőföldön magyarul** című pályázat **határideje 2011. június 30-án lejár.**

A MEGHIRDETÉS
PILLANATÁTÓL
KEZDVE FOLYAMATOSAN
ÉRKEZNEK A PÁLYÁZATOK
A TELEKI OKTATÁSI KÖZPONT
(545500 SOVÁTA, RÓZSÁK ÚTJA 147 SZ.)
CÍMÉRE, AHOL EDDIG KÖZEL
SZÁZEZER PÁLYÁZATOT
REGISZTRÁLTAK ÉS SZÁMUK
NAPRÓL-NAPRA NŐ.

Fontos tudni, hogy a már megszokott **tanulói és hallgatói támogatásokon** kívül idén az **óvodás korú gyerekek részére** is pályázhatnak a szülők.

A pályázati úton elnyert ösztöndíjakat szeptembertől fogják folyósítani, kizárólag banki átutalással. A részletekről a támogatás elnyerői külön levélben kapnak értesítést és eligazítást.

A HATÁRIDŐ SÜRGET, ÉLJENEK A LEHETŐSÉGGEL,

HOGY NE MARADJON LE SENKI, AKI MAGYAR NYELVEN

TANUL ÉS JOGOSULT A TÁMOGATÁSRA!

A pályázattal kapcsolatban részletekért látogassák meg a www.szulofoldonmagyarul.ro honlapot, vagy érdeklődhetnek munkanapokon 08 és 15 óra között a 0266 371 377 és a 0265 570 725 normál díjszabású, valamint a Romtelecom hálózatából ingyenesen hívható 0800800395 számokon.

Röviden

Ma mutatják be
Sike Lajos könyvét

Ilyés Gyula polgármester és Kónya László tanár, főtanfelügyelő-helyettes mutatja be ma délután 3 órakor a szatmárnémeti városháza földszinti kiállítótermében lapunk munkatársa, Sike Lajos *Szatmári beszélgetések* című új könyvét. A kötetben közölt huszonegy interjú olyan értelmiségiekkel készült, akik az átlagnál többet tesznek közösségükért. Az írások többsége korábban az *Új Magyar Szó* hétvégi *Színkép* mellékletében jelent meg.

Filmben
az ezer székely leány

A *Régi idők ezer leánya – Ezer Székely Leány Napja 1931–1940 között* című dokumentumfilmet mutatják be ma 19.00 órától a Csiki Játékszín Hunyadi László Kamaratermében. A Memento Stúdió által készített film átfogó összefoglalót ad a címadó rendezvény kezdeti időszakáról. Az alkotás az Ezer Székely Leány Napja első éveit öleli fel, képet adva egy korról, annak kisebbségi létkérdéseiről és a megmaradást veszélyeztető helyzetéről: a nagyvárosi cselédkedésről, a népviselet, népszokások elhagyásáról.

Sírfelmérés Házsongárdban

ÚMSZ

A Kulturális és Örökségvédelmi Minisztérium Kolozs megyei igazgatósága és az általa felkért szakértők tegnap délelőtt megkezdtek a kolozsvári Házsongárdi temető műemléksírainak a felmérését. Az akció célja a lehető legmagasabb fokú védelem biztosítása a több mint 400 éves temető számára, amelyet 40 évvel ezelőtt nyilvánítottak műemlékké.

„Tudni kell, mit óvunk”

„A temető több nemzetiséget szolgál, így a kiemelkedő magyar személyiségek, mint például Apáczai Csere János, Bánffy Miklós, Kós Károly vagy Brassai Sámuel mellett olyan román személyiségek is nyugszanak itt, mint Dominic Stanca vagy a Hageganu család. Nagyon fontosnak tartjuk ezt a felmérést, mivel ahhoz, hogy megfelelő védelmet tudjunk kialakítani, pontosan kell tudnunk azt, hogy mi is az, amit óvunk” – hangsúlyozta az első felmérést irányító Hegedűs Csilla miniszteri tanácsos. Emlékeztetett arra, hogy a 422. számú Műemlékvédelmi Törvény szerint e síroknak az őrzése és karbantartása a kolozsvári tanács és a Polgár-

A kolozsvári Házsongárdi temetőben összesen mintegy 350 sír műemlékké nyilvánítását kéri

Fotó: archív

mesteri Hivatal felelőssége. Hozzátette: arról, hogy mi-
ben is fog állni ez a védelem,
a felmérést követően fognak
dönteni, de ennek fontos kel-
lékei mindenképpen azok a
térfigyelő kamerák lesznek,
amelyek felszerelését a pol-
gármesteri hivatal már na-
gyon rég megígérte. „Nagy-
on reméljük, hogy ezt a fel-
mérést sikerül két hónapon
belül befejezni, és november
közepéig az Országos Mű-
emlékvédelmi Bizottság elé
tudjuk tenni a kész doku-
mentációkat” – hangsúlyozta
Hegedűs. A miniszteri taná-
csos rámutatott arra, hogy

hasonló akcióra már sor ke-
rült a bukaresti Bellu temető-
ben is. „A Bellu temetőt mű-
emlékké nyilvánították, majd
ezt követően elkezdték a sí-
rok egyéni felmérését, annak
érdekében, hogy a szükséges
védelmet biztosítsák ezek
számára. Kolozsváron tehát
azt a munkát szeretnénk el-
végezni, amit Bukarestben
már gyakorlatba ültettek” –
mondta.

Védettség
a legértékesebbeknek

A Kelemen Hunor vezette
művelődési minisztériumtól

a Házsongárd Alapítvány
mintegy 350 sír műemlékké
nyilvánítását kérte. Tőkésné
Gergely Erzsébet, a Házsong-
árd Alapítvány igazgatója
az *MTI*-nek adott interjúban
elmondta, ezekből körülbe-
lül 250 régi 17., 18. és 19.
századi síremlék, míg másik
száz nem feltétlenül régi, de
neves magyar és román szem-
élyiség nyughelye. Az
igazgató szerint csak a legér-
tekesebbekről van szó, de
valójában több mint ezer
nyughely gondozását kelle-
ne biztosítani. Az igazgató
hangsúlyozta: „védettsége
ellenére rendszeres tisztítás

zajlik a temetőben, amely
folyamat már 1918-ban, Er-
dély Romániához csatolása-
kor elkezdődött”. Amint ar-
ról lapunkban beszámoltunk,
a városháza nemrég bejelentette,
hogy bekamerázza a 24 hektáros
temető területét. Tőkésné Gergely
Erzsébet azonban úgy véli, a
bekamerázás csak kis mér-
tékben csökkentené a rongá-
lások számát. Szerinte rész-
ben tudatos, részben műve-
letlenségből fakadó rombolás
folyik a temetőben, ami-
nek nem mindig van etnikai
háttere.

Az alapítvány igazgatója
az *MTI*-nek elmondta, mivel
a sírkert tovább már nem bő-
víthető, az elmúlt évtizedek-
ben túlszűntek, ráadásul
olyan mauzóleumszerű „be-
tontszörnyűségekkel” építet-
ték be, amelyeknek nem len-
ne keresnivalójuk egy műem-
lék temetőben. „A régi sírhe-
lyek új bérlői gyakran új sírt
építtetnek, és sok helyen
tönkreteszik a műemlékérté-
kű köveket. Nem egyszer
összezúzzák azokat, így
örökre elvesznek. Gyakori,
hogy műemlékvédelmi szak-
értők felügyelete nélkül zajló
beavatkozásokkal vizuálisan
tesznek tönkre műemlék sí-
rokat azzal, hogy új, betonsí-
rokkal építik körbe a régi kö-
veket” – fogalmazott. ◀

Abrudbányai hagyományok

Tamás András

„A mőcvidék kohójá-
ban a 24. órában megál-
lítani az abrudbányai ma-
gyarság életében az asszi-
miláció folyamatát” – ezzel
a céllal szervezték meg hét-
végén az Abrudbányai Ma-
gyar Közösség Napját.

Gábor Ferenc református
lelképásztor és Kopencz
Loránd gyógyszerész, a
szervező Abrudbányai Ma-
gyar Kulturális Egyesület
vezetői hangsúlyozták: sze-
retnék elérni azt, hogy ma-
gyar származású senki se
érezze hátrányosnak, véget

vetve annak a felfogásnak,
hogy „a helyi magyarság
beolvadásra van kárhóztat-
va”.

A rendezvény programja
egyaránt szólt a magyar és
román lakosságnak: fellép-
tek a bucsonyi, gyalui,
szolcsvai, kézdizsentléleki,
segesvári, péterfalvi szász,
gyulai, magyarlapádi ha-
gyományőrző táncsoport-
ok, megnyitották Dr. Jurca
Andrei *Abrudbánya és
Verespatak a XIX. században*
című festménykiállítását,
Gábor Ferenc Abrudbánya
történelmi központját be-
mutató fotókat, Kopenetz

Loránd pedig *Séta a korzón*
címmel korabeli öltözéke-
ket állított ki.

A református templom-
ban Moscu Katalin építész
*Az épített örökség konzerválá-
sa és restaurálása* címmel
tartott előadást, amelyet
orgonakonzert és a kovász-
nai Pastoralá kamarakórus
illetve a verespataki bá-
nyászkoros fellépése köve-
tett.

Az Abrudbányai Magyar
Közösség Napját a helyi
Romanticii, illetve a ma-
rosvásárhelyi Remember
együttesek koncertje zárta
vasárnap este. ◀

Bemutakoztak a végzősök

Makkai Balázs Kudarc című munkája az alkotás folyamatát is bemutatja a látogatóknak

A szerző felvétele

Baló Levente

A kolozsvári Képzőmű-
vészeti és Formatervezési
Egyetem végzős diákjainak
vizsgamunkáiból nyílt kiállít-
ás vasárnap este a város leg-
nagyobb kiállítóterében, az
Expo Transilvania épületé-
ben. A három éves alapkép-
zés végeztével több mint száz
diák mutatkozott be a nagy-
közönségnek.

A bejárat előtt, szabadtér-
ben, foglal helyet a tárlat
egyik legnagyobb alkotása,
Makkai Balázs *Kudarc* című
szobra. A kész alkotás mel-
lett fényképeken az alkotás
folyamatát is végigkövethetik
az érdeklődők: amint a fiatal
szobrász egy hatalmas fatör-
zset farag, zúz, majd fémle-
mekkel kombinál.

Drágan Corina, a legősibb
fotográfiai technikákat hasz-
nálta vizsgamunkájának el-
készítésénél. „Különböző
szobákat építettem át camera
obscura-vá, azaz teljesen le-
sötétítettem a helységet majd
az ablak takarásánál egy kis
lyukat vágtam, így a szoba
falán fordított állásban meg-
jelentek a szemben levő épü-
letek, fák, az ég, néha az uta-
kon járó autók” – mesélte la-
punknak a brassói származá-
sú végzős diák. A formater-
vezői szakon végzett diákok
vizsgamunkái jelentős teret
foglalnak el a kiállítóterben,
és nagyon különböző alkotá-
sokat mutatnak be. Péter
Emese a Terra Siculorum
Klasszikusgitar-fesztivál ar-
culatának terveit mutatta be,
Tank Szigeti Lilla bőrből ké-

szítette „lábbeli-költeményeit”
állította ki, *Unisex cipők* cí-
mmel, de volt aki postahivatal
vagy kultúrház átrendezési
terveit mutatta be.

Darius Hurllea, a képző-
művészeti alkotások örökös
témáinak újszerű megközelíté-
sével próbálkozik. Kezet és
látat alkot vastag fémhuzal-
okból, hegesztéssel fogja
össze, formázza a huzalokat,
máskor meg szabadon hagyja
őket. Az acélos huzal és az
emberi formák viaskodnak
Hurllea szobraiban. „Sok ér-
dekes, jó munka látható, van
látványos bőven, és biztos va-
gyok benne, hogy sok alkotó
munkáit fogjuk még látni,
akik most állítottak ki” – ér-
tékelte lapunknak a kiállítás
anyagát Dabóczy Géza festő-
művész. ◀

HIRDETÉS

SZERVEZŐK: MIERT, RMDSZ, SAPIENTIA, Hargita Megye Tanácsa, icnet

TÁRSZERVEZŐK: Hargita Megye Tanácsa, icnet

Erdélyinek lenni jó!

2011. JÚLIUS 5-10. MAROSFŐ

eu TÁBOR

JELENTKEZZ!

www.eutabor.mierr.ro

MÉDIAPARTNER: új magyar szó

„Mogulosodik” Tőkés?

ÚMSZ

► „Tőkés László EP-alelnök érdekltségébe kerül a *Krónika* napilap, illetve tárgyalások folynak több Bihar és Szatmár megyei rádióval és lappal is” – írja saját forrásaira hivatkozva a *transindex.ro* hírportál, amely szerint a *Krónikát* és az *Erdélyi Naplót* hetilapot hamarosan ugyanaz a csapat fogja szerkeszteni. „Nagyon szeretnénk, ha Tőkés László EP-alelnöknek lenne annyi pénze, hogy média-vásárlásban gondolkodhatnánk, de annak is örülünk, ha a saját kiadványaink, például a Szigorán ellenőrzött evangélium nyomdászamláját ki tudjuk fizetni” – cáfolta a portál értesüléseit Demeter Szilárd, Tőkés sajtófelelőse. Deák Attila, a *Krónika* napilap vezérigazgatója sem megerősíteni, sem cáfolni nem akarta az információkat.

A hírportálnak a Tőkés Lászlóhoz és a Fideszhez közel álló két lap, a *Krónika* és az *Erdélyi Napló* „ráncfelvarrására” vonatkozó értesüléseit olyan erdélyi magyar sajtópiaci fejlemények előzték meg, mint az *Udvarhelyi Híradót*, a *Csiki Hírlapot*, a *Vásárhelyi Hírlapot*, a *Gyergyói Hírlapot* adja ki, illetve a *Székelyhon.ro* hírportált működtető Udvarhelyi Híradó Kft. tulajdonoscserejére vonatkozó bejelentések. Amint arról lapunkban beszámoltunk, a Budapesten 2010. decemberében bejegyzett Határok Nélkül a Magyar Sajtóért Alapítvány június 1-jén többségi tulajdonot szerzett az Udvarhelyi Híradó Kft.-ben. A cég ügyvezető igazgatója kérdésünkre korábban azt állította: az akvizíciónak egyetlen célja van, megerősíteni az Udvarhelyi Híradó Kft. vezető piaci pozícióját. Székely Róbert elismerte, a magyar-

országi alapítvány egyik „alapembere” Liszky Gábor, a Nemzet Lap- és Könyvkiadó Kft. tulajdonosa, a *Magyar Nemzet* című budapesti napilap igazgatófőszerkesztője.

Karácsony Gergely és Dorosz Dávid, az LMP két politikusa közleményben bírálta az Orbán-kormányt, amely egy alapítvány mögé bújva épít politikai hátszínű és sajtóbirodalmat Erdélyben”. A két politikus szerint az Udvarhelyi Híradó Kft. lapjait felvásárló „Határok nélkül a magyar nyelvű sajtóért” Alapítvány minden valószínűség szerint törvénytelenül kapott 250 millió adóforintot a Szerencsejáték Zrt.-től, hogy azt a határon túli magyar sajtótevékenység ápolására és megsegítésére fordítsa. Kitérnek arra is, hogy „a Fidesz ráadásul egy olyan alapítványon keresztül vásárolja fel az erdélyi lapokat”, amely be-

jegyzése szerint csak egy nappal azután alakult, hogy megkapta a Szerencsejáték Zrt.-től a 250 millió forintos adományt a „határon túli magyar sajtótevékenység ápolására és megsegítésére”.

A Tőkés Lászlóhoz közel álló erdélyi magyar sajtó trösztösödéséről beszélt korábban lapunknak az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács egyik vezető beosztású tisztviselője is. A neve elhallgatását kérő politikus az ÚMSZ-nek azt mondta: a *Krónika* napilap és az *Erdélyi Napló* „még 2011-ben” egyetlen kiadóhoz kerül. Forrásunk azonban a létrehozandó kiadó tulajdonosi köréről nem árult el részleteket. „Annyit tudok, hogy Orbán Viktor magyar kormányfő már meghozta erről a politikai döntést. A megvalósítás azonban késhet, mert a magyar kormányknak most mások a prioritásai” – magyarázta annakidején a politikus. ◀

Kettős tükrök

Egy felmérés szerint egyre növekszik az online szakítások száma. A kínos pillanatok helyett sokan választják az e-mailt vagy a közösségi portálokat, hogy közzéadják partnereikkel a megváltoztathatatlan. A megkérdezettek 34 százaléka állította, hogy már szakított e-mailen, 13 százaléka pedig egyszerűen átállította a Facebook-profilján a családi állapotát „egyedülállóra”. A válszolók hat százaléka csupán egy rövidke Twitter-üzenetben jelentette be a hírt, míg az SMS-ben való szakítás lehetőségével a megkérdezettek két százaléka élt. Sean Wood, a DateTheUk társkereső szolgáltató marketingvezetője szerint a digitális szakítás lassan egyeduralmukodóvá válik, mert könnyebb és elkerülhető általa minden félreértés. A napnál is világosabb: ha már van digitális barátokozás, miért ne lehetne digitális szakítás is – az persze már más kérdés, hogy egy ilyen gesztus mennyire udvari. Nem árt elolvasni Hans-Michael Klein eTetikét – 101 irányelv a digitális világhoz című könyvét, amelyben hangsúlyozza: annak ellenére, hogy van különbség a digitális és az analóg világ között, az etikett mindkettőben érvényes.

(efi)

Ma indul a régi-új Cașavencu

F. I.

► Dinu Patriciu médiatrösztje, az Adevarul Holding egésze alatt jelenik meg holnap az *Academia Cașavencu* szerkesztőgárdájának új lapja, a *Cașavencii*. Az élclap szerkesztőbizottságának vezetője Mircea Dinescu költő lesz, aki korábban már tagja volt az *Academia Cașavencu* csapatának. „Kissé átgondoljuk a lapot. Tisztább lesz és vaskosabb” – fogalmazott a *Mediafax*-nak Dinescu, aki hangsúlyozta, hogy a teljes szerkesztőgárda átigazolt az új laphoz. „Hét éven keresztül írtam az *Academia Cașavencu* első oldalára. Ezután is fogok, ezúttal pamfletet” – nyilatkozta Dinescu a *paginade-media.ro* portálnak. Hozzátette: Doru Bușcu kérte fel, hogy csatlakozzon a *Cașavencii* csapatához. „Bușcu azzal keresett meg, hogy az egész csapat azt akarja, hogy térjek vissza a tett színhelyére” – fogalmazott. Mircea Dinescut 1991-ben kérte fel Doru Bușcu és Liviu Mihaiu, hogy legyen az *Academia Cașavencu* szerkesztőbizottságának vezetője, 1997-ben a lap részvényeinek általa birtokolt részét (30 százalék) eladta Sorin Ovidiu Vintunak. Imre Péter, az Adevarul Holding igazgatója a *reportervirtual.ro*-nak kijelentette:

„A cașavencusok soha nem adják fel” – ezzel a mottóval jelenik meg holnap a *Cașavencii* című új élclap

„Hiszem azt, hogy egy publikáció értékét a csapat adja, ezért tartottunk meg mindenkit az *Academia Cașavencu*-tól, mi több, ennek a lapnak meg akarjuk nyerni azt a csoportot, amelyik létrehozta ezt a sikeres élclapot”. A *HotNews.ro* információi szerint szintén holnap jelenik meg az Adamescu tulajdonába került „régii” *Cașavencu* is, amelynek főszerkesztője Theodor Denis Dinulescu dramaturg. A tröszt igazgatója, Adrian Rus hangsúlyozta: az élclap szerkesztői között hamarosan feltűnnek a lap alapítói is.

Amint arról lapunkban beszámoltunk, az *Academia Cașavencu* szerkesztőgárdája azért „menekült” Patriciuhoz, mert kiadójuk csődbe került, így elárverezték az *Academia Cașavencu* márkanévét, amely – egy stróman révén – 890 ezer euróért Dan Adamescu, a Románia liberá kiadójának tulajdonosa-

hoz került. Amint arról lapunkban már beszámoltunk, az *Academia Cașavencu* szerkesztőgárdájának egy része korábban éppen azért távozott a laptól, mert az addigi tulajdonos, Sorin Ovidiu Vantu üzletember beleszólt a munkájukba – a „szakadárak” *Kamikaze* néven új hetilapot alapítottak. ◀

Lemondott Sorin Freciu

Lemondott a Realitatea Media igazgatótanácsának elnöki tisztségéről Sorin Freciu – adta hírről a *Mediafax*. A hírügynökségnek nyilatkozó Freciu kijelentette: az elkövetkező időszakban nem kíván semmiféle tisztséget betölteni a médiatrösztnél.

Juhász Péter menedzser,
Goodwill Communications

Tisztelt Juhász úr! Írásunk, amely nyilvánvalóan nem a Dalkia önreklámját kívánta szolgálni, a *Magyar Távirati Iroda* híranyagán alapult, és a napilapok szokása szerint egymás mellé csoportosította az adott témakörben aznap időszerű híreket. Írásunk nem kívánta sugallani, és nem is ezt tette, hogy a Dalkia atomenergiával foglalkozni, inkább a hátteret kívánta megvilágítani. A cikk csupán erről szólt, és nem többről, kár bármilyen mögöttes szándékot keresni.

A szerk.

Egymilliárd „guglizó”

ÚMSZ

► Egymilliárd egyedi látogatót regisztrált májusban a Google internetes keresőóriás – a *comScore* adatai szerint a bűvös számot első alkalommal sikerült elérni, illetve túllépni. Az átomhatárt közös erővel érték el a „Google-felületek” (beleértve a *YouTube*-ot, *Gmail*-t, *Orkut*-ot), Mindeközben a Microsoft site-jait 905 millióan, a *Facebook*-ot 713 millióan, a *Yahoo!*-t 689 millióan keresték fel, derül ki a *comScore* adataiból. A *comScore* összesítéséből az is kiderült, hogy a Google közönsége 8,4 százalékkal nőtt az egy évvel korábbihoz képest, míg a Microsoft weboldalai 14,75 százalékkal, a *Yahoo* esetében a növekedés 10,8 százalékos volt, a *Facebook* esetében pedig kevesse meghaladta a 30 százalékot. A *Facebook* tavaly októberben szerezte meg a harmadik helyet, de ha folytatja az ilyen arányú növekedést, hamarosan beérheti a Microsoftot. A szocializációs oldal rekorder a neten töltött idő terén is, mivel az összes online töltött időből 12,7 százalék jutott rá idén májusban, a *Google* felületeire pedig 10,1 százalék, ami elsősorban a *YouTube*-nak köszönhető. A *Yahoo!*-ra a netezési időből 4,8 százalék jutott a múlt hónapban. ◀

Legyen a munkatársunk!

Teljes munkaidős állások betöltésére vár jelentkezőket a nagyváradi Riport Kiadó kft.:

SZERKESZTŐ – főállás (szeptember 1-jei alkalmazással) – elvárások: 5 év szakmai gyakorlat, számítógépes ismeretek, román nyelvtudás (előny egy idegen nyelv ismerete).

Jelentkezés: Szakmai önéletrajzzal, amire mellékelje eddigi publikációit különböző műfajokban (publicisztika, interjú, riport).
Amit kínálunk: vonzó fizetés, karrierépítési lehetőség.

KÉT RIPORTER – főállás (szeptember 1-jei alkalmazással) – elvárások: legalább 3 éves szakmai gyakorlat, B kategóriás jogosítvány, román nyelvtudás (előny egy idegen nyelv ismerete, illetve kolozsvári, marosvásárhelyi, székelyföldi lakhely).

Jelentkezés: Szakmai önéletrajzzal, amire mellékelje eddigi publikációit különböző műfajokban (interjú, riport).
Amit kínálunk: vonzó fizetés, karrierépítési lehetőség

A jelentkezéseket a riport@riport.ro címre várjuk július 15-ig. További információk: 0735/154-456.

HIRDETÉS

SZERDA
2011. június 29.

A nap filmjei

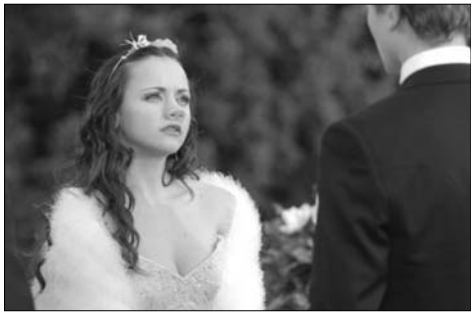
Prima Tv, 20.30
Ég velünk

Mi lesz a gyerekkori barátságokból? Néha botrány. Jake, Brian és Anna nyolcadikban még a legjobb barátok voltak. Csak hogy azóta eltelt vagy tizenöt év, és minden megváltozott. Brian katolikus lelkész lett, Jacob pedig rabbi. Amikor azonban Anna ismét feltűnik, a három egykori jó barát újra összejön: a háromszög aztán a szerelem, a barátság és a hit kérdéseinek örvényébe zuhan.

DUNA Tv, 22.00
Édes kis malackám

Egy boszorkány megátkozza az arisztokrata Wilhern családot, hogy a következő lánygyermekük malacképpel szülessen. Am hosszú évekig kizárólag fiúk születnek a családban, míg végül megérkezik Penelope. A szülők plasztikai sebész segítségét kérik, de kiderül, hogy a malacorról lehetetlen eltávolítani, így nem marad más választásuk, mint elrejtetni a kislányt az emberek szeme elől.

RTL Klub, 22.20
Inferno

Inferno lakóinak egy hősre van szükségük, aki leszámol a várost rettegésben tartó, egymással is háborúskodó két családdal. A maghasonlott zsoldos, Eddie Lomax úgy érzi, számára már nincs jövő, de még utójára hajlandó jót tenni. A terv kezdetben remekül működik, a két családot sikeresen egymásnak ugrasztja. Csak hogy nem számol a gyönyörű Rhondával, aki két tűz közé kerül.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 12.57 Harangszöveg 13.00 Déli krónika 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tebenned bíztunk 15.05 Arcvonalások 16.05 Közéről 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Közbeszéd - közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.15 Miben segíthetünk? 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás Könyvismertető, Kétszrovat 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Gazdasági magazin, Összhang 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek 8.10 Hangoló, Meditáció: unitárius egyházi 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Vendég a Stúdióban 17.00 Nap-óra 17.30 Jazzmagazin 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.40 Isten kezében (ism.)
8.10 Magyar elsők
8.30 Híradó - Reggel
8.40 Család-barát (ism.)
9.35 Főzés? Gyerekjáték!
9.45 Kicsi Maciusz király
10.00 A dzsungel könyve
10.40 Szelek szárnyán (ism.)
11.30 25. szélességi fok Délre (fr. sor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Térkép
16.00 Élő népzene (ism.)
16.30 Beavatás (ism.)
16.50 Dülök szolgálai
17.05 Afrika színei
18.05 Dakari (am. kaland sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.10 Szelek szárnyán (kan. sor.)
21.00 Híradó - Nemzeti Krónika
21.10 Sport - Esti
21.15 Közbeszéd
22.00 Édes kis malackám (am.-angol vígj., 2006)
23.40 Dunasport
23.50 Dokureflex
0.15 Koncertek az A38 hajón
1.10 Akartam volna mutatni (dokumentumf.)
2.10 Közbeszéd (ism.)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
Benne: Híradó, sporthírek
10.00 Balatoni nyár
12.00 Drága doktor úr (olasz vígj. sor.)
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Átjáró
Szülőföldem szép határa fesztivál
14.30 Hrvatska kronika
15.05 Ecranul nostru
15.35 Mindentudás Egyeteme 2.0
16.30 Médiaguru - Ember kamerával
17.00 Bűvölet (olasz sor.)
17.30 Híradó
17.40 Körzeti híradó
17.55 Balatoni nyár
18.55 India (brazil-indiai sor.)
19.40 Futótűz (am. sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sporthírek
21.10 Mága Zoltán hangversenye
22.05 Linda (magyar sor.)
23.25 24 (am. sor.)
0.15 Az Este
0.45 Volt fesztivál 2011
1.15 Hírek
1.20 Sporthírek
1.30 Ma Reggel (ism.)

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Kerek és lépések
10.35 Tüskevár (magyar ifj. sor.)
11.05 Martin György gyűjtéséből
10.45 Roma Magazin
11.40 Sorstársak
12.05 Körzeti magazin
13.01 Híradó délben
13.15 Sporthírek
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Balatoni nyár
15.40 Egymillió fontos hangjeggy
16.00 Afrika gyöngyszeme (port. kaland sor.)
16.50 Házaspárba (olasz sor.)
17.45 Múzeumtúra
18.15 Magyar válogatott
19.10 1100 év Európa közepén
19.40 Janosch álommeséi
20.10 Robbie, a foka (német sor.)
21.00 Híradó este
21.25 Sporthírek
21.30 Mindentudás Egyeteme 2.0
22.25 A Silla királyság ékköve (dél-kor. sor.)
23.20 Záróra
0.15 India - Álmodó utján (sor.)
1.00 Futótűz (am. sor.)
1.45 Liliom (fr.-am. vígj., 1934)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Autómánia (ism.) Autómagazin
7.25 Fókusz reggel (ism.)
7.55 Reggeli Reggeli magazinműsor
10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.20 Asztro Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.20 Sue Thomas - FBI (amerikai sorozat)
17.15 Mindörökké szerelem (mexikói sorozat)
18.20 Ezel - Bosszú mindhalálig (török sorozat)
19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás
20.05 A mentalista (amerikai krimisorozat)
21.05 Fókusz 21.40 Barátok közt (magyar sorozat)
Közben: RTL-hírek
22.20 Inferno (amerikai akciófilm, 1999)
Utána: RTL-hírek
0.10 Brókerarcok (amerikai krimi, 2000)
2.30 Reflektor - Sztármagazin

TV2 TV 2

7.00 Két Testőr (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.45 Stahl konyhája
10.50 Babapercek
11.00 Teleshop
12.35 Második élet (am.-kol.-mex. sor.) (ism.)
13.35 Winnetou bosszúja (jug.-NSZK kalandf., 1965)
15.15 EZO.TV
16.25 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
17.25 Seherezáde (török drámasor.)
18.05 Update Konyha
18.25 Seherezáde (török drámasor.)
19.30 Tények
20.20 Aktív
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.25 Doktor House (am. sor.)
23.20 Hawaii Five-0 (am. sor.)
Közben: Kenósorsolás
0.15 Aktív
0.20 Szellemekkel suttogó (am. sor.)
1.20 Tények Este
1.55 EZO.TV
2.30 Rózsakirálynő - A szerelem illata (német-osztrák rom. film, 2007)
4.00 Két Testőr (ism.) Életmódmagazin

HÍR TV

7.30 Lapzártá Vitaműsor újságírókkal
8.00 Híradó
Friss napi információk
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Sziluett (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Zöld övezet (ism.)
A hírTV környezetvédelmi magazinja
12.05 Vonalban (ism.)
Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Vetítő (ism.)
Farkaslyuk
16.00 Híradó
Friss napi információk
16.30 Panaszkönyv (ism.)
17.05 Ősök tere
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Iskolapélda
19.05 Vonalban
Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
23.30 Hírvilág (ism.)
0.05 Rájátszás (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó, időjárásjelentés
8.50 A palota ékköve (dél-koreai sorozat)
10.00 TVR 55
12.40 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat) (ism.)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Közelebb hozzád
15.15 Teleshopping
15.30 Hasonszőrűek (ism.)
16.00 Együttélés
17.00 A megfelelő pár (reality show)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.25 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 Apám titka (angol-ír életrajzi dráma, 2007)
22.50 Grey anatóniája (amerikai dráma sor.)
0.25 Top of the Pops Collection
1.30 Közelebb hozzád (ism.)
2.00 A megfelelő pár (reality show) (ism.)
2.55 Történelmi emlékek
3.05 Sport (ism.)
3.20 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

TVR 2

6.00 Biznisz óra
7.00 Teleshopping
8.00 A Simpson család (amerikai animációs sorozat)
8.35 Figyelem énekelünk!
10.00 Késhegyen (ism.)
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, időjárásjelentés
12.30 Biznisz óra (ism.)
13.30 A bajkeverő majom (am. anim. sor.)
14.00 Miért ABC
14.35 Együtt Európába
15.30 IT zon@ (ism.)
16.00 Anya, az állatorvos (német sorozat)
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Vallomások
18.30 Jamie Olaszországban
19.00 Biznisz óra
20.00 Három királyság (kínai sor.)
21.00 Késhegyen - informatív műsor
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.05 Őslények kalandorai (angol kaland sor.)
0.55 Lehet, hogy nem tudtad
1.00 Három királyság (kínai sor.) (ism.)
1.55 Testvérség a borban (ism.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, Sport, Könyvbemutató
10.00 Mi történik doktor úr? (ism.)
10.45 Egy lépést előre (román sorozat) (ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.) (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, Sport
14.00 Fagypony - Jégkorszak Miamiában (am.-kan. katasztrófa f., 2005)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 Pro Tv hírek, Sport
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 A Grand Canyon elveszett kincse (kanadai kalandfilm, 2008)
22.30 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés
23.00 CSI: New York-i helyszínelők (amerikai-kanadai krimisor.)
0.00 A Grand Canyon elveszett kincse (ism.)
1.30 Pro Tv hírek, Sport (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani szórakoztató műsora
10.00 Sajtószemle - Mircea Badea műsora (am. sor.)
12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sorozat)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
13.50 Mutassalak be a szüleimnek
15.00 Canan - Lopott sors (sorozat)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gherghes műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 A Szfínx bosszúja (angol-kanadai sci-fi, 2008)
22.15 Canan - Lopott sors (sorozat)
23.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.45 Egy bűnös show (amerikai krimi, 1992) (ism.)
2.45 Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sor.) (ism.)

PRIMA TV

7.00 McBride: Ha egy álom véget ér (amerikai krimi, 2006) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sorozat)
10.30 Aki tud az nyer - verseny műsor
11.30 30-as hatás (román sorozat) (ism.)
12.30 Teleshopping
13.00 Kacsamesék (rajzf. sor.)
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Lost in Austen (angol sorozat)
16.00 Titkos szerelmek (telenovella)
17.00 Lököttek (vígjáték sorozat)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Ég velünk (amerikai romantikus vígjáték, 2000)
22.15 Lököttek (vígjáték sorozat)
23.00 Titkos szerelmek (telenovella)
0.00 Halálbiztos 2. (amerikai misztikus film, 2007)
2.30 Hírek (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők - Ami a festékben van (amerikai krimi, 2006)
8.00 Autókereskedők
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Hogyan készült?
11.00 Szétepitők - Hegesztés
12.00 Amcsi motorok - A Sunoco motor 1.
13.00 Autókereskedők - BMW 325i
14.00 Állítólag... - Összetörök és kigyullad
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok Saginaw Chippewa indián törzs témájú motor
18.00 Les Stroud és a túlélés titkai
19.00 A túlélés törvényei (telenovella)
20.00 Állítólag... - Mini mítoszparádé
21.00 Szétepitők - Fűtés és hűtés
21.30 Hogyan készült?
22.30 A túlélés törvényei
23.30 Édesvízi szörnyek
0.30 Akiből tengeralttjáró

parancsnok lesz
1.30 Titkok a fekete dobozból
- Terrorizmus

VIASAT 3

11.30 Columbo: Az ingyencgyilkos (amerikai krimi)
13.05 A Nagy Ó
14.55 Dawson és a haverok (sorozat)
15.50 A médium (sorozat)
16.45 Gyilkos számok (ism.)
17.40 Két pasi meg egy csajszi (sorozat)
18.05 Egy kapcsolat szabályai (sorozat)
18.30 Doktor House (ism.)
19.25 A nagy házalakítás
20.25 Két pasi (sorozat)
21.25 Doktor House (sorozat)
22.25 Zaklatás (am. thriller)

SPORT.RO

7.00 Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.00 Hírek 15.10 Pontos sportidő 16.00 Sport.ro Hírek (live) 16.30 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Pontos sportidő (live) 19.05 Információk (live) 20.15 Ne kezdj ki Seagal-all 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.00 BoxBuster 23.10 Wrestling WWE Superstars

ACASĂ

8.00 Analia másik arca (sorozat) 9.30 Csak a szerelem (sorozat) 12.45 Lázadó szerelem (sorozat) 14.30 Clase 406 (mexikói sorozat) 15.30 A család (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Vad szív (sorozat) 18.30 Bella Calamidades (sorozat) 19.30 Teresa (sorozat) 20.30 Cassandra (venez. sorozat) 22.00 Éjszakai történetek 22.30 Auróra (sorozat) 23.30 Clase 406 (mexikói sorozat)

FILM+

8.05 Teleshop 11.10 Lakótársat keresünk (francia-spanyol vígjáték) 13.30 Kipurcanc a bébicsős, anyának egy szót se! (am. vígjáték) 15.35 Jó tanácsok bankrablóknak (am. vígjáték) 17.05 Trópusi atomvihar (amerikai film) 18.45 Padlógáz 2. (német vígjáték) 20.30 Sárkánygyík (am. akciófilm) 22.15 A texasi láncfűrészes mézszárlás: A kezdet (am. horror) 23.50 44 perc (am. akciófilm)

KANAL D

7.30 Reggeli kávé 10.00 Családi történet (sorozat) 12.30 Hírek 13.15 Légy az enyém (reality show) 15.00 Teleshopping 15.15 A sors kezében (török sorozat) 16.45 Célpontonban 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 20.00 Szórakoztató műsor 20.30 Szerelm.ro (reality show) 21.30 Ezel (török krimi sorozat) 23.30 Ez Románia! 0.15 Szerelm.ro (reality show) 1.15 Hírek (ismétlés)

ETV

9.00 Metszet 16.00 Híradó 16.15 Metszet, ism. 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Átjáró 17.30 Délutáni Híradó 17.40 Izellítő Kalendárium 17.45 Egészséges percek 17.55 Könyvajánló 17.57 Életképek 18.00 Reggeli terefere 18.30 Híradó 19.00 Hitélet 20.00 Lakatos Iván: A fanyűvő unokája 20.45 Zene 21.00 Hitélet ism. 21.30 Híradó 22.00 Átjáró ism. 22.30 Híradó

Június 28., kedd

Az év 25. hete és 179. napja, hátravan 186 nap

Ma Levente, Irén és Iréneusz napja van.
A Levente régi magyar személynév. Általában a lesz ige származékának tartják, eszerint a jelentése: levőcske, kis lény. Újabb vélemény szerint az eredeti formája Lovanta lehetett, amely egy vadászat jelentésű szláv szónak a személyképzős alakja, így a jelentése vadász lenne. Annyi bizonyos, hogy a levente közszónak nincs köze a névhez, mert az jóval későbbi keletkezésű.
Az Irén görög eredetű női név, jelentése: béke.
Az Iréneusz görög eredetű férfinév, jelentése: békés.
Holnap **Pál** és **Péter** napja lesz.

Évforduló

- 1389 – Rigómezei csata (1389).
- 1762 – Palotaforradalom megbuktatja III. Péter orosz cárt.
- 1914 – Ferenc Ferdinánd osztrák-magyar trónörökös meggyilkolják Szarajevóban. Ez ad ürügyet az első világháború kirobbanásához.
- 1919 – A német delegáció Versailles-ban aláírja az első világháborút lezáró békeszerződést.

Vicc

Egy részeg támolyog ki a kocsmából, egy másik épp a bejárat mellett fekszik a földön. A fekvő felnéz és

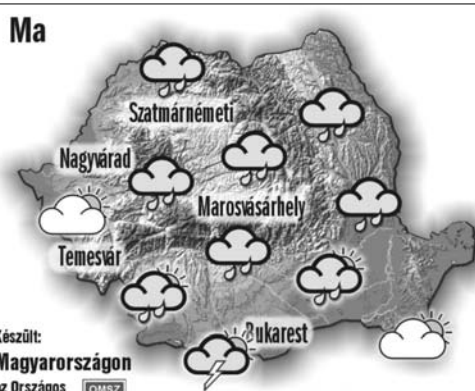
megkérdezi:
– Mondja, az ott fenn a nap, vagy már a hold?
– Fogalmam sincs, nem vagyok helybéli.

Recept

Omlós csirke bébispénót-salátával

Hozzávalók: fejenként 15 dkg csirkemellfilé, 2-5 tojásfehérje, 1 citrom, egy kis csili, tojásfehérjénként egy ek. kukoricaliszt, 1 nagy gerezd fokhagyma, só. **A salátához:** vinaigrette-szósz (olívaolaj, dijoni mustár, balsamecet, só, bors), bébispénót vagy fejjessaláta, paradicsom, újhagyma. serpenyőben megpirított fenyőmag.

Elkészítés: A csirkehúst vékony, hosszú csíkokra vágjuk, és egy citrom kifacsart levéllel megöntözve a felapított csilivel megszórvva állni hagyjuk a hűtőben. Ettől lesz omlós, a savak megdolgozzák a húst. Habbá verjük a tojásfehérjét, belekeverjük a lisztet, csipet sót és a gerezd fokhagymát. Bekeverjük a húst, és forró olajban 3-3 perc alatt megsütjük világosbarnára. Papírtörőn lecsepegtetjük – ha elég forró az olaj, ropogós marad, és nem fog tocsogni. A vinaigrette-szószhoz keverjük össze egy kk. erős dijoni mustárt sóval, borssal, egy ek. balsameccetel és cseppenként keverjük hozzá az olívaolajat, 2-3 decilitert is felvesz. Ezzel öntsük nyakon a salátát.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A napközben erősebben megnövekvő felhőzetből többfelé is előfordulhat zápor, helyenként zivatar. Sokfelé megerősödik az északnyugati, északi szél.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	kellemtelen idő viharos széllel	23°C	16°C
Brassó	borongós, esős idő	13°C	11°C
Bukarest	esőre, záporokra számíthatunk	23°C	15°C
Csiksztereda	borongós, esős idő	13°C	11°C
Kolozsvár	borongós, esős idő	20°C	13°C
Marosvásárhely	borongós, esős idő	19°C	13°C
Nagyváradi	esőre, záporokra számíthatunk	22°C	16°C
Szatmárnémeti	borongós, esős idő	21°C	16°C
Temesvár	kellemtelen idő viharos széllel	24°C	16°C

Megalapozott aggály

Horváth István

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Ön most mindent bedob, hogy győztes legyen. Ennek egyik fontos kritériuma a jó megjelenés, melynek érdekében vásárol néhány új, modern cuccot.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Új és fontos tervek megvalósításába kezdhet, amiben a bolygók segítségére lesznek. Egy régi vágyát most megvalósíthatja, a lehetőség adott.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Pénzügyi egyensúlyja stabilizálódik. Ne hagyja, hogy magával ragadják az átmeneti krízisek és kiábrándulások, mert ezek nem jellemzők önre.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Keresse az emberek társaságát, mert ma szerencsés napra számíthat. Ha vendégségbe megy, vagy a saját születésnapját ünnepli, pompásan érezheti magát.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Nyáron szeretné szebbé varázsolni lakását. Az értéknövelő beruházáshoz költsön felvételét fontolgatja.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Anyagi helyzete nem a vágyainak megfelelően alakult, mert a többletjövedelem, amire számított, még nem folyt be. Nem ártana felülvizsgálni kiadásait.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Vállalkozása, üzleti tárgyalásai komoly próbára tehetik a türelmét. Puhatólódzó beszélgetéseknek haszna később jelentkezik.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Számos apró munkát kell elvégezni az otthonában, kívül és belül egyaránt. Ha segítsége is lesz, fektessen nagyobb hangsúlyt az egyértelmű kommunikációra, hiszen senki sem gondolatolvasó.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A nyár utazásra csábít, és ön meghívásra számíthat egy távolban lakó ismerőstől. Szeretne minél teljesebb életet élni, ezért eleget tesz a meghívásnak.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Társaságában népszerű, és az elismerést a személyes varázsával érdemli ki, amit a legtöbbször elrejt a nyilvánosság elől. Több olyan esemény van, amit titkol.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Komoly befolyások érik közvetlen munkatársaitól, akik bátorítják, mert látják a munkához való hozzáállását. Ön most rendkívül kedvező helyzetben van.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Mostanában többet akar elérni az életében, és a külsője is többet ad. Pozícióját mindenképpen meg akarja tartani, és a vele járó külsőségeket is. Munkájában kitartó.

***	MAGYAR ENEKESNŐ (MARTA)	NADRÁG RÉSZE	AZ ELSŐ BETŰNK	ROLLS ROYCE (RÓV.)	REJTJELEZ	ARANKA BECÉZVE	VULKÁN OKÁDJA	ZENEMŰVET ÁTDOLGOZÓ	HINÁR
SZÁNTÓ-FÖLDI NÖVÉNY									
EURO-SPORT (RÓV.)			ADVENTI HAJNALI MISE						
1848-AS TABORNOK			BÁRGYŰ	SZOKÁS-BAN VAN					
ILLETÉK KUTYARA				DATIVUS (RÓV.)		VÖLEGÉNY VEZETI			
KÉN VEGYJELE		HAMIS HANG				ALKOHOL			
KÖVÉRKES		... MŰVEK; ZENEKAR				ORVOSI CSONT			
ADY ÁLNEVE					KÉZFEJ RÉSZEI	A HAJ GERBLYEJEI		ZÁSZLÓALJ (RÓV.)	ROMÁN LEJ (RÓV.)
PLÉD-FOSZLÁNY!					BÁNATOS				
KÖZELI ROKON									
			TAKARGATNI PROBAL	CÉLBA JUTÓ					
			GOMB-DARABI!	KÁTYÚBAN VANI!					

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyváradi), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelészerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
fm 105.9

95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 FM PROFI RÁDIÓ
A ZENE ÁRAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95.6
www.radiocluj.ro

Akik a repülésnek élnek

Bukaresti interjú Veres Zoltán pilótával, többszörös Aero GP-világbajnokkal

Tofán Levente

► **Többszörös Aero GP-világbajnok. Mi a „légi Forma-1”-ként is emlegetett sportág lényege?**

– Az Aero GP nehéz és komplex világbajnokság, amelynek a feladatai összetettek. A három részből álló verseny első száma a légi verseny (air race), ami nagy összpontszámot igényel, hiszen 4-5 gép repül együtt, és mindig tudni kell, merre található a versenytársak, nehogy baleset történjen. Ezt úgy kell elképzelni, mint az autóversenyeket, csak kétszer akkora, 500 km/órás sebességgel. A második szám a légi harc (air combat), ahol két pilóta versenyez. Itt nagy terhelés nehezíti a pilótára, hiszen jól be kell osztani a repülőgép kinetikai energiáját ahhoz, hogy jobb legyen a versenytársadnál. A harmadik szám a célba vetés, amelyben 250 km/órás sebességgel egy két méteres körbe kell betárolni a két kilogrammos „bombával”. Az Aero GP-t 2005 óta szervezik rendszeresen, két versenyt eddig Konstancán tartottak. Ez tehát nem egy hagyományos értelemben vett sport, hiszen senki sem hivatásos AeroGP-pilóta.

Különböző területekről jövünk, akadnak köztünk civil pilóták, vadászgéppilóták, de egy a közös bennünk: mindannyian a repülésnek élünk.

► **Ha nem hivatásos sportoló, mi a polgári foglalkozása?**

– Jelenleg a magyar légügyi hatóságnál dolgozom pilótaként, és a Malév-gépeken végzek ellenőrző repüléseket. Pilótákat tesztelek, emellett egy repülőteret is menedzselek. A hétvégéim azonban az akrobata repülésről szólnak. Ezek a légi bemutatók egyben felkészülés is a versenyekre.

► **Légi akrobatiként és Aero GP pilótaként nem szokatlan egy légitársaság Boeingjével repülni? Kicsit olyan ez, mintha Fernando Alonso Forma-1-es versenyző autóbuzsát vezetne cívként...**

– Hát, ha Alonso egy csúcs-technikával felszerelt buszba ülhetne, akkor biztos ő is élvezné... Nem, ez teljesen más. Ez a repülés alfája és

oméga, a nagygépes repülés gyönyörű csapatmunka, ami a biztonságról az utaskényelemről szól elsősorban. Ezzel szemben a műrepülés szólómunka. Te vagy és a géped. Homlokegyenest más, hiszen itt a három dimenzió összemossódik, és a technika lehetőségeinek, az aerodinamika határainak keresése a lényeg.

► **Nemrég egy világcúscot is beállított, 408 orsót csinált. Szándékában áll megdönteni saját rekordját?**

– Nem. Ha valaki ezt megtudja dönteni, akkor talán megpróbálom újra, de egyelőre más kihívásokat keresek. Számomra a világbajnokság a legfontosabb, ha oda meghívott, helyt kell állni, és természetesen dobogón végezni.

► **Hány trófeát sikerül eddig begyűjtenie az Aero GP-n?**

– Gyakorlatilag az első, Szlovéniában megrendezett verseny óta sikerült dobogón maradnom. Négyszer voltam első helyezett, kétszer második, de valójában itt nem a siker számít, a verseny befejezése a nagy élmény.

► **Úgy fogalmazott: szereti feszegetni az aerodinamika határait. Nem vonzotta soha a katonai pilóta-pálya?**

– De, ezen én is gondolkodtam. Egyrészt a hadseregnek rendelkezésére áll az a csúcs-technika, amit csak keveseknek adódik lehetősége kipróbálni. Ez nagyon vonzó számomra. Ellenben a technika célja és a harci gépek célja egyáltalán nem vonz. A repülés szerintem sokkal nevesebb dolog, mint amire az F16-osokat használják. Ezért nem mentem katonai pilótának. ◀

Montenegró nem tréfál

Kosárlabda

Turós-Jakab László

► Egyformán négy pontos győzelmekkel zárult a küzdelem a női kosárlabda-Európa-bajnokság katowicei F középdöntőcsoportjában. Fordulatos mérkőzésen a címvédő francia válogatott 58-54-re nyert a házigazda lengyel csapat ellen, de nem tudott előrébb lépni. A nagy meglepetést a horvátok okozták azzal, hogy 75-71-re érték és ezzel elbúcsúztatták a legutóbbi öt kontinensviadalon mindmegannyiszor érmes spanyolokat. A 34. percben még 61-54-re vezettek az

iberiaiak, akik a következő hat percben nem találtak a gyűrűbe, és 61-68-nál már minden eldőlt.

A csoportelsőséget eldönteni hivatott Montenegró-Lettország-angadón az Eb-újonc exjugoszláv alakulat a 13. percben vette át a vezetést, addig a baltikumiai irányítottak. Három perccel a vége előtt kilenc ponttal vezettek Miodrag Baletic tanítványai, de a lettek 68-70-ig közelítették. Montenegró végül 74-70-re nyert, és százszázalékos teljesítménnyel, csoportelsőséget ért el a legjobb nyolc közé, ahol a másik szextett negyedik helyezettjével játszik a legjobb négy közé jutásért.

Az F csoport végeredménye: 1. Montenegró 10 pont, 2. Lettország 8, 3. Franciaország 8, 4. Horvátország 7, 5. Spanyolország 7, 6. Lengyelország 5.

Tegnap az E középdöntőcsoportban is zárult a sorozat. A lapzártáig befejeződött mérkőzésen a britek sokáig vezettek az oroszok ellen, de végül 62-59 arányú vereséget szenvedtek tőlük.

Ma pihennek a csapatok, holnap két negyedöntő van műsoron: a Lódz Arenában a lettek az E középdöntőcsoportban harmadik helyen zárt csapattal játszanak (19 órától), majd a horvátok a szextett győztesével (21.30 órától). ◀

Jelena Dubljevic (piros mez, 10-es szám) 24 ponttal járult hozzá a montenegrói sikerhez

Wimbledon: kiestek a Williams nővérek

Tenisz

T. I. L.

► A vasárnapi pihenőt követően tegnap már a legjobb nyolc közé jutásért játszottak Wimbledonban – román és magyar játékosok nélkül. Utolsóként a magyar Czink Melinda búcsúzott az angol nyílt teniszbajnokságon, aki miután 7-5, 6-3-ra legyőzte a fehérorosz Anasztaszja Jakimovát, a harmadik fordulóban kikapott a kínai Peng Suajtól (20.): 2-6, 6-7 (5). A világranglistán 262. magyar játékos pályafutása során először szerepelhetett a legjobb 32 között a londoni Grand Slam-tornán. A 28 éves Czink párosban sem folytathatja, miután a román Irina-Camelia Begu oldalán már a nyitókörben vereséget szenvedett a hatodik helyen kiemelt Nagyja Petrova, Anastasia Rodionova orosz-ausztrál kettőstől. A tegnapi nap szenzációját a címvédő búcsúja jelentette: a hetedik helyen kiemelt Serena Williams a francia Marion Bartoli (9.) győzte le 6-3, 7-6 (6) arányban. Kiestt Serena nővére, Venus (23.) is, akit a bolgár Cvetana Pironkova (32.) győzött le 6-2, 6-3-ra. Kiestt a világrangsort vezető és első számú kiemelt dán Caroline Wozniacki is, akit a szlovák Dominika

Cibulková (24.) múlt felül 1-6, 7-6 (5), 7-5 arányban.

További eredmények a nyolcadöntőkből: Marija Sarapova (orosz, 5.)–Peng Suaj (kínai, 20.) 6-4, 6-4, Viktorija Azarenka (fehérorosz, 4.)–Nagyja Petrova (orosz) 6-2, 6-2, Sabine Lisicki (német)–Petra Cetkovska (cseh) 7-6 (3), 6-1, Petra Kvitová (cseh, 6.)–Yanina Wickmayer (belga, 19.) 6-0, 6-2, Tamira Paszek (osztrák)–Ksenija Pervak (orosz) 6-2, 2-6, 6-3, Andy Murray (skót, 4.)–Richard Gasquet (francia, 17.) 7-6 (3), 6-3, 6-2, Bernard Tomic (ausztrál)–Xavier Malisse (belga) 6-1, 7-5, 6-4.

A párosoknál, a legjobb nyolc között, a Horia Tecău-Robert Lindstedt román-svéd duó a Chela-Schwank argentin kettőssel találkozott és 7-6 (6), 7-6 (2), 7-6 (8) arányú győzelmet aratott felett. A vegyes párosoknál a Rajeev Ram–Alexandra Dulgheru amerikai-román duó élte túl az első fordulót.

A junioroknál Cristina Dinu 6-4, 6-4 arányú vereséget szenvedett a szlovák Lucia Butkovskától. Honfitársnője, Elena-Teodora Cadar 6-1, 6-1-re vesztett az orosz Julija Putyincevával (7.) szemben, a szintén román Teodor Nicolae Marin pedig 4-6, 6-4, 1-6 arányban maradt alul a brit George Morgan-nel (10.) szemben. ◀

► Röviden

Sorsoltak Bécsben

A német Buxtehudeval vagy a lengyel Zaglebie Lubinnal játszhat majd a Debreceni VSC női kézilabdacsapata a Bajnokok Ligája főtáblájára kerülésért. Az európai szövetség (EHF) tegnap Bécsben készítette el a sorsolást, amelyen kiderült, hogy a hajdúsági együttes először egy első selejtezőkörből érkező együttesel csap össze. Az ellenfél a Omni Lux (görög), a MizuWaAi/Dalfsen (holland), a Brühl (svájci) és Gil Eanes-Lagos (portugál) alkotta kvartett második helyezettje lesz. A Kolozsvári U-Jolidon az első selejtezőkör A csoportjának győztesével játszik, a kvartettben a török Üsküdar Belediyesi, a szerb RK Zajecar, a szlovák Iuventa Michalovce és a cseh HC Britterm Veseli vív körmérkőzést. Siker esetén az orosz Rosztov Don és a dán Viborg HK összecsapás győztese következik a BL főtáblájára kerülésért. A második selejtezőkör küzdelmeit a szeptember 17-18-i hétvégén rendezik.

Pozitív doppingteszt

Pozitív lett a doppingtesztje Sandra Perkovicnak, a horvátok Európa-bajnok diszkoszvetőnőjének. A 21 éves atléta klubja közölte, hogy májusban a sanghaji és a római Gyémánt Liga-viadalon is a tiltott szerek közé tartozó metilhexamin mutatott ki a szervezetében. Perkovic június 5-én Varasdon 69,99 méterrel új egyéni csúcst ért el, ami egyben horvát rekord, s az utóbbi 12 év (!) legnagyobb dobása női diszkoszvetésben.

Kiestt a River Plate

Százöt éves története során először kiesett az első osztályból Argentína egyik legsikeresebb csapata, a River Plate, a szurkolók pedig a Monumental Stadionban és azon kívül is fékezhetetlen dühvel törtek zúztak a búcsút jelentő vasárnapi meccs után. A 33-szoros bajnok, kétszeres Libertadores Kupa-győztes együttes a Belgrano csapatával játszott a bennmaradásért, ám az első meccsen elszenvedett 2-0-as vereség után vasárnap hazai pályán csak 1-1-es döntetlent ért el.

Kuban-bravúr

Zsinórban három vereség után idegenbeli bravúrral javított a Kuban Krasznodar az orosz labdarúgó-élvonalban: Dan Petrescu csapata 2-0-ra nyert a Rubin Kazany otthonában, Zelao és Gigel Bucur góljaival. A Kuban a hatodik helyen áll, tíz ponttal a listavezető Moszkvai CSZKA nyomában.